

TIEDONJYVÄ

Jyväskylän yliopiston lehti No 4/2011

Hyvä johtaminen käy kaupaksi

Johtamisella kova kysyntä

- 10 Lippulaivana ympäristöjohtaminen
- 15 Merkityksellistä bisnestä
- 16 Euro on hyvä valuutta
- 17 Professori esittelyssä: Juha-Antti Lamberg

Ja vielä lisäksi

4..... Lyhyet	26 Liikunta ja terveys
18..... Yliopistopäivät	30.....Herra X
22..Taidetta opetukseen	31..... Valopilkku
23.....Täällä Mexico City	33..... Summary
24 Väitökset	35..... Osuma

Kansi Professori Hanna-Leena Pesonen. kuva: Petteri Kivimäki

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTON LEHTI
NRO 4 • 2011

Tiedonjyvä ilmestyy
paperilehtenä viisi
kertaa vuodessa.

Seuraava numero
ilmestyy 2.12.2011

LEHTI VERKOSSA
www.jyu.fi/tiedonjyva

46. VUOSIKERTA
Painos 5 100 kpl

VASTAAVA TOIMITTAJA
Anu Mustonen
puh. 050 564 9022
anu.mustonen@jyu.fi

TOIMITUSSIHTEERI
JA JUTTUVINKIT
Anna-Majja Tuuliainen
puh. 050 428 0811
anna-majja.tuuliainen@jyu.fi

ILMOITUSMYyntI
JA TILAUKSET
Kalevi Luoma
puh. 050 564 9006
kalevi.luoma@jyu.fi

TOIMITUS
Jyväskylän yliopisto
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

KUSTANTAJA
Jyväskylän yliopisto

PAINOPIKKA
Forssa Print

SISÄINEN JAKELU
Virastomestarit

TIEDONJYVÄN TILAUKSET
www.jyu.fi/tiedonjyva

TAPAHTUMAKALENTERI
julkaistaan vain verkossa.
Kaikki tapahtumat aikataulu-
ja paikkatietoineen löytyvät
www.jyu.fi/kalenteri

ISSN-L 0789-4805
ISSN 1798-6877 (verkkojulkaisu)

Taloutta ja johtamista

Talous ja johtaminen ovat kaikkialla läsnä. Jokainen meistä toimii erilaisissa organisaatioissa, joita johdetaan ja joiden toiminnassa raha on joko tavoite tai rajoite. Huonosta johtamisesta voimme syyttää talousongelmia kaikilla tasoilla, niin globaalin talousjärjestelmän, ylivelkaantuneiden valtioiden, yritysten, kaupunkien kuin kotitalouksienkin. Hyvää johtamista kiitetään silloin kun ihmiset voivat hyvin, toiminnalla on tarkoitus, työ tuntuu mielekkäältä, ja se on järjestetty taloudellisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla. Taloudessa ja johtamisessa on kyse mielenkiintoisista, kaikkialle ulottuvista ilmiöistä, joiden lainalaisuuksia ja erilaisiin tilanteisiin tehokkaimmiksi osoittautuneita toimintamalleja kauppätieteissä tutkitaan ja opetetaan.

” Hyvää johtamista kiitetään silloin kun ihmiset voivat hyvin.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON kauppätieteitä on pitkäjänteisesti kehitetty tavoitteena täyden palvelun kauppakorkeakoulu. Täysi palvelu tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että tarjonnastamme löytyvät kaikki tärkeimmät kauppätieteelliset koulutus- ja tutkimusalat: johtaminen, kansantalous, laskentatoimi, markkinointi ja yrittäjyys. Täysi palvelu tarkoittaa myös sitä, että koulutustoimintamme kattaa kandidaatti- ja maisterikoulutuksen, tohtorikoulutuksen ja kokeneen liikkeenjohdon MBA-koulutuksen.

MONIALAINEN YLIOPISTO kauppakorkeakoulun toimintaympäristönä merkitsee sitä, että osaamisellemme on paljon ja monentyyppistä kysyntää. Meillä on oma kauppätieteellisen koulutusalan tutkimus- ja koulutustehtävämme, jonka lisäksi on tärkeää viljellä myös muiden alojen opiskelijoiden talous- ja johtamissivistystä sekä olla mukana edistämässä yliopistolähtöistä yrittäjyyttä. On tarkoituksenmukaista jättää valmistuvien mieleen mahdollisuus hyödyntää yliopistomme tarjoamia koulutuspalveluja myös valmistumisen jälkeen, kauppakorkeakoulumme tapauksessa erityisesti Avance-johtamiskoulutuksen palveluja, silloin kun ura kulkee kohti esimies- ja johtotehtäviä.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON kauppakorkeakoulussa toteutuu parhaalla tavalla liiketalous- ja kansantaloustieteen yhteiselo sellaisenaan integroidun taloustieteen yksikkönä, joka erityisesti Pohjoismaissa on ollut pyrkimyksenä. Erityslaatuisuutemme kauppätieteellisenä tutkijayhteisönä määrittäyty oppiaineiden vuorovaikutuksessa kauppakorkeakoulun sisällä, aktiivisessa yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa ja myös muiden Jyväskylän yliopistossa toimivien tieteiden rajapinnoilla. Tervetuloa mukaan menestystarinaamme! ■

Norssin alakoulu juhli 145-vuotissynttäreitä

Jyväskylän normaalikoulun alakoulu (Norssi) täyttää tänä vuonna 145 vuotta. Vuonna 1866 perustettu koulu toimii yhä alkuperäisessä tehtävänsään opettajaksi opiskelevien harjoittelukouluna.

Norssin alakoulussa harjoittelee vuosittain noin 350 luokan-, aineen tai erityisopettajaksi opiskelevaa. Kaikki koulun omat opettajat toimivat opetusharjoittelun ohjaajina. Lisäksi opetustoimintaa tutkitaan, kokeillaan ja kehitetään aktiivisesti.

Juhlaviikolla 3.–8. lokakuuta oppilaille tarjottiin joka päivä teemaan liittyvää toimintaa. Maanantaina oli konsertti, tiistaina perehdyttiin Unesco-asioihin, keskiviikkona rakennettiin tilalaidetta ja torstaina opiskeltiin kuudesluokkalaisten videoiden avulla. Perjantaina opettajat esittivät oppilaille näytelmän.

Lauantaina vietettiin perinteistä Norssin päivää. Koululla oli avoimet ovet, ja oppilaiden vanhemmat oli kutsuttu seuraamaan opetusta. ■

NICO HOLMBERG

Oppilaiden maalaamista kivistä koostuva tilalaideteos kertoo, kuinka vanha Norssin alakoulu on.

Musiikin havaitsemisen tutkimus kansainvälistä huippua

Music Perception -lehdessä on julkaistu eniten suomalaistutkimuksia väkilukuun suhteutettuna viimeisten 30 vuoden aikana. Suomalaisten tuotteliaisuus on suurimmaksi osaksi Jyväskylän yliopiston professorien **Petri Toivaisen** ja **Mari Tervaniemen** sekä heidän kollegoidensa ansiota, alan ykkösjulkaisu kirjoittaa.

Musiikin monitieteisessä huippututkimusyksikössä on tutkittu musiikin havaitsemiseen liittyviä teemoja pitkäjänteisesti. MP-lehden artikkeleissa on käsitelty mm. sointiväriä, rytmiä ja sävellajin havaitsemista, musiikillisia emootioita, kapellimestarien ja tanssin liikeanalyysia sekä jazzimprovisaation analyysia ja mallintamista.

Parhaillaan yksikössä tutkitaan muun muassa musiikillisten piirteiden prosessointia aivoissa sekä musiikkiterapian käyttöä depressio- ja aivohalvauspotilaiden kuntoutuksessa. ■

Mattilanniemen kampukselle tulossa uusi rakennus

Mattilanniemen kampusalueelle rakennetaan uudisrakennus nykyisten MaB- ja MaC-rakennusten paikalle. Uuden kampusrakennuksen käyttäjiksi tulevat Jyväskylän yliopiston kaupakorkeakoulu, yhteiskuntatieteiden tiedekunta ja muita mahdollisia tällä hetkellä väistötiloissa toimivia yksiköjä.

Yliopiston hallintojohtaja **Kirsi Moisanderin** mukaan uudisrakennuksesta tulee yksi uudenlaisen opetus-, oppimis- ja tutkimusympäristön lippulaivoista. Ideana on, että opetus tapahtuu rakennuksen ”turuilla ja toreilla”, massojen välisillä aukioilla ja rakennusosia yhdistävillä silloilla. Rakennuksen sisällä on tiiviimpiä toimistomaisia rakennusosia perinteisiä työtiloja varten.

Rakennusta suunnitellaan yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa

hahmotellen kampuksen yhteyttä muuhun kaupunkirakenteeseen ja liikenneyhteyksiin.

Kampusrakennuksen alustava laajuus on noin 11 500 m² aktiivista käyttötilaa ja sen suunnittelusta vastaa arkkitehtitoimisto Arkjaatiset Oy.

Hankkeen kustannusarvio on noin 20 miljoonaa euroa. Se voidaan toteuttaa nykyisen rakennusoikeuden rajoissa. ■

Opiskelupaikoilla on kysyntää syksylläkin

Opiskelupaikkaa hakevat ovat löytäneet syksyn opiskelijavaliinnat. Informaatioteknologian tiedekunta ja matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta ottavat uusia opiskelijoita tänäkin syksynä.

Hakijamäärät pysyivät lähes ennallaan viime syksyyn verrattuna. Informaatioteknologian tiedekuntaan tuli hakemuksia sama määrä viime vuoteen verrattuna, eli 601 kappaletta. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan hakijamäärä pieneni hieman viime vuodesta, hakemuksia tuli yhteensä 268.

Hakijoita oli kaikkiaan 566, eli moni haki useampaa paikkaa. Hakuaika päättyi 7.10.

Informaatioteknologian tiedekuntaan otetaan opiskelemaan 40 uutta opiskelijaa tietojärjestelmätieteeseen ja tietotekniikkaan. Matemaattis-luonnontieteelliseen valitaan tiedekuntaan 30 opiskelijaa fysiikan alalle sekä matematiikan ja tilastotieteen pääaineryhmään. Opinnot alkavat tammikuun alussa.

Syksyn opiskelijavaliinnan tavoitteena on tehdä opiskelemaan hakeutuminen entistä joustavammaksi. Näin myös syksyn uudet ylioppilaat tai varusmiespalvelusta suorittavat voivat aloittaa yliopisto-opintonsa jo tammikuussa.

Monet yliopistot eivät ota lainkaan uusia opiskelijoita syksyisin.

– On positiivista, että IT-ala on säilyttänyt vetovoimaisuutensa nuorten keskuudessa, iloitsee opintoasiainpäällikkö **Sami Kollanus**. ■

IIDA LIIMATAINEN

Seminaarinmäen puisto kuntoon

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy aloittaa Seminaarinmäen puiston ja puutarhan kunnostustoimet. Tänä vuonna kohennetaan erityisesti Villa Ranan puutarhaa, Seminaarinharjua päärakennuksen alapuolella, Oppion rinnepuistoa ja väylää päärakennukselle sekä Seremonia-aukiolta ylioppilastalolle johtava väylää. Kunnostus koskee kasvillisuutta, rakenteita ja pinnoitteita. Työlle haetaan viranomaisten edellyttämä lupa.

Kunnostus jatkuu myös ensi vuonna. Se etenee vaiheittain Maisemasuunnittelu Hemgårdin laatiemien suunnitelmien mukaan. ■

Lea Pulkkiselle tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinto

PETTERI KIVINMÄKI

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt professori **Lea Pulkkiselle** vuoden 2011 tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinnon. 20 000 euron suuruinen palkinto myönnettiin monipuolisesta tiedonjulkistamistyöstä psykologian tutkimuksen saralla.

Lea Pulkinen työskenteli psykologian professorina vuosina 1972–2005. Hän toimi yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaanina, psykologian laitoksen johtajana sekä Agora Centerin apulaisjohtajana. Hän kuuluu monitieteisen Perhetutkimuksen keskuksen perustajiin.

Tutkijat käyttävät edelleen Pulkkisen keräämää laajaa seuranta-aineistoa, joka tunnetaan Jyväskylän pitkäaistutkimuksena. Aineisto on ainutlaatuinen; siinä samoja henkilöitä on seurattu 8-vuotiaista 50-vuotiaiksi. Pulkinen jatkaa edelleen ihmisen persoonallisuuden ja sosiaalisen kehityksen tutkimustyötään. Hänellä on lukuisia tieteellisten seurojen jäsenyyksiä ja huomionosoituksia. Hän on saanut muun muassa Suomen tiedepalkinnon vuonna 2001 ja eurooppalaisen Aristoteles-palkinnon vuonna 2003. ■

Aino McLean (vas.) ja Aino Huotari esittelivät espanjan kieltä.

Nachoja ja lattarirytmijä kieliviikolla

Eurooppalaiset käyttävät kaikkiaan 23 virallista kieltä sekä kymmeniä alueellisia ja vähemmistökieliä. Euroopan kieliä juhlistettiin yliopiston kieliviikolla 26.–30. syyskuuta.

Viikon aikana päärakennuksen aulaassa oli esillä mm. kieliaiheista kirjallisuutta, musiikkia, videoita ja elokuvia, pelejä sekä valokuvanäyttely. Eri kielten yhteisessä tietopisteessä kerrottiin kielten opiskelusta Jyväskylän yliopistossa sekä vaihto-opiskelun ja työskentelymahdollisuuksista eri maissa.

Torstain kielenä oli espanja. Esitellyssä olivat Euroopan ja Etelä-Ameri-

kan espanjan erot. **Aino McLean** ja **Aino Huotari** tarjoiivat tortilloja, perunamunakasta ja nachoja.

– Tänäpäin on käynyt tosi paljon porukkaa. Nämä tarjottimet olivat vielä aamulla täynnä, Aino McLean esitteli.

Aulassa järjestettiin myös tanssituokioita lattarirytmien. Espanja-aiheisen tietokilpailun pääpalkintona saattoi voittaa piñatan. Meksikosta kotoisin oleva piñata on pähkinästä tehty värikäs hahmo, joka täytetään pienillä yllätyksillä ja lyödään lopulta rikki juhlissa.

Viikon toteutuksesta vastasivat Kielikampuksen opiskelijat. ■

Hyviä tuloksia psykoosin hoidosta

Psykoosin hoidosta on saatu poikkeuksellisen hyviä tuloksia Tornion seudulla. Siellä on kehitetty yli 20 vuoden ajan julkisen terveydenhuollon psykiatrista hoitojärjestelmää, joka perustuu hoidon nopeaan aloitukseen, tiiviiseen yhteistyöhön potilaan läheisten kanssa ja hoidon sovitamiseksi potilaan ja hänen perheensä tarpeisiin.

Ensimmäistä kertaa psykoosin sairastuneista 84 prosenttia palasi täysiaikaiseen työhön tai opiskeluun ja yli 80 prosenttia oli oireettomia kahden vuoden kuluttua hoidon alusta. Skitsofrenian ilmaantuvuus laski kymmenekseen 1980-luvun puoliväliin verrattuna. Tulokset ovat poikkeuksellisen hyviä verrattuna tavanomaiseen hoitoon.

Tulokset ovat saaneet runsaasti kansainvälistä huomiota. Psykologian laitos on ollut tiiviisti mukana kehittämässä Tornion seudun hoitojärjestelmää 1980-luvulta saakka. Tutkimuksen vastaavina ovat professori emeritus **Jukka Aaltonen** ja professori **Jaakko Seikkula**. ■

Uudista johtamisosaamistasi Menestyksen Strategiat -ohjelmalla

Avance Johtamiskoulutuksen Menestyksen Strategiat -ohjelmassa jaetaan yritystoiminnan tulevaisuuden haasteita ja menestystekijöitä. Se on tarkoitettu johtajille, esimiehille ja vaativissa asiantuntijatehtävissä toimiville, jotka suhtautuvat tavoitteellisesti sekä itsensä että oman organisaationsa kehittämiseen.

Ohjelmassa rakennetaan menestyvän johtamisen viitekehystä perehty-

en sekä moderni liikkeenjohtamiseen tietämykseen että parhaisiin yrityskohtaisiin käytänteisiin. Ohjelma koostuu huippuasiantuntijoiden alustamista seminaarijaksoista, kirjallisista töistä, oman organisaation kehittämiseksi sekä tehtävistä digitaalisessa työympäristössä.

Menestyksen Strategiat -ohjelma käynnistyy 15.11. ja siihen voi ilmoittautua 31.10. saakka. Ohjelman voi

suorittaa erillisenä kokonaisuutena tai osana MBA-opintoja.

Avance MBA (Master of Business Administration) on kokeneen liikkeenjohtajan koulutusohjelma. Sisällöt ja opintoaikataulu räätälöidään jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisesti. Avance MBA -koulutusohjelmalla on kansainvälinen AMBA (Association of MBAs) akkreditointi. Lisätietoja: www.jyu.fi/jsbe/avance ■

Innovaatiomarkkina- paikka ylitti tavoitteensa

Keski-Suomen Innovaatiomarkkina-
paikka kehitti ja aktivoi paikallisten
oppilaitosten ja yritysten välistä yh-
teistyötä yli odotusten, todettiin hank-
keen loppuseminaarissa 4. lokakuuta.

– Kehittämistyötä on tehty yli 60
yritykselle, mikä ylitti hankkeelle ase-
tetun 50 yrityskumppanin tavoitteen,
projektipäällikkö **Juho Heikkinen**
iloihtee.

– Olemme saaneet sekä yrittäjiltä et-
tä opiskelijoilta työstämme erinomaista
palautetta. Yrittäjät kokevat oppilaitosyh-
teistyön tarjoavan arjen työkaluja ja uu-
denlaista tietoa liiketoiminnan kehittämi-
seen, projektitutkija **Niina Pitkänen**
kertoo.

Yritysyhteistyötä toteutti yli 240
opiskelijaa ja 30 yliopiston henkilö-
kunnan jäsentä. Yhteistyöhön kuului
kurssi- ja opinnäytetöitä, työharjoitte-
lupaikkoja sekä tutkimushankkeita ja
tilaustutkimuksia. Hankkeen vastuul-
lisena johtajana toimi professori **Pek-
ka Neittaanmäki**.

Hankkeen aikana suunniteltiin

Markkinoinnin opiskelija Sari
Nykänen kertoi kokemuksistaan
kesäprojektissa.

myös uudenlainen opintojakso, Moni-
tieteinen työelämäprojekti, joka toteu-
tettiin pilottikokeiluna kesällä 2011.
Opiskelijat tutustuivat asiakkaan
kanssa työskentelemiseen ja harjoit-

telivat työelämässä tarvittavia taitoja.

– Yritysprojektissa pääsi teoreetti-
sen osaamisen lisäksi hyödyntämään
maalaisjärkeään ja luovaa ajattelua
sekä viemään asioita käytäntöön,
markkinoinnin opiskelija **Sari Nykä-
nen** kuvailee.

– Koska palaute opintojaksosta oli
niin positiivista, Monitieteinen työelä-
mäprojekti on tarkoitus toteuttaa uudel-
leen keväällä 2012. Toivomme tästä Jy-
väskylän yliopistolle pysyvää yritysyh-
teistyön muotoa, Heikkinen ja Pitkänen
kommentoivat.

Hallintojohtaja **Kirsi Moisander** lu-
pasi loppuseminaarissa, että Inno-
vaatiomarkkinapaikan toimintamuoto
otetaan osaksi yliopiston perustoi-
mintaa. Hankkeen jälkeisessä kehittä-
mistyössä huomioidaan yritysten,
opiskelijoiden ja henkilökunnan pa-
lauteet ja kehittämisehdotukset. Työ-
elämäyhteyksiä, työelämän edellyttä-
mää osaamista ja yrittäjyysosaamista
vahvistetaan, ja opiskelijoille tarjotaan
johtamiskoulutusta. ■

JYX – tiedettä avoimesti ja ilmaiseksi verkossa

Tutkimus halutaan näkyville ja hyö-
dyksi niin laajalti kuin mahdollista.
Jyväskylän yliopistossa on tämän
vuoden alusta alkaen kehoitettu tal-
lentamaan tutkimukset perinteisten
julkaisukanavien lisäksi myös yliopis-
ton avoimeen julkaisuarkisto JYXiin.

Tieteellinen julkaisu on avoimesti
saatavissa, kun se on sekä tiedeyh-
teisön että suuren yleisön luettavissa
internetistä ilmaiseksi ja esteettä-
mästi.

Yksi avoimen julkaisemisen muoto
on rinnakkaistallentaminen, jolloin yli-
opistotutkijat tallentavat tieteelliset

julkaisunsa alkuperäisen julkaisufoo-
rumin lisäksi myös oman yliopistonsa
avoimeen julkaisuarkistoon.

Avoin saatavuus maksimoi tutki-
muksen vaikutuksen. Siitä hyötyvät
kaikki: tutkija itse, yliopisto, tutkijat
muissa yliopistoissa, liike-elämä ja
kehitysmallit. Avoimuus on siten paitsi
hyödyllistä, myös eettistä toimintaa.
Avoin tutkimus edistää kansantalout-
ta ja luo uutta innovatiivisuutta.

Artikkelien avoin tallentaminen pe-
rinteisten julkaisukanavien lisänä he-
rättää kysymyksen, onko se luvallista?
Avoin tallentaminen on kuitenkin

luvallisempaa kuin usein luullaan.
Myös kustantaja hyötyy, kun sen jul-
kaisemien artikkelien näkyvyys para-
anee. Mitä parempi näkyvyys, sitä
isompi vaikutavuus (Impact Factor).

Koska artikkelien julkaiseminen on
kustantajille liiketoimintaa, avoimelle
tallentamiselle voi olla joitain reuna-
ehtoja. Yksi niistä on versiovaatimus.
Yleisin kustantajien sallima versio on
ns. Final draft –versio, eli viimeinen
tekijältä kustantajalle lähtenyt korjat-
tu versio.

Yliopiston avoin julkaisualue:
<http://jyx.jyu.fi> ■

Yritysten ympäristöjohtamisen professori Hanna-Leena Pesonen iloitsee syysateesta Ylistönnäellä, jossa sijaitsevat kauppakorkeakoulun henkilöstön väistötilat. Pesonen toivoo paluuta Mattilanniemeen.

■ teksti Anna-Maija Tuuliainen, kuvat Petteri Kivimäki

JOHTAMISEN KOULUTUKSELLA KOVA KYSYNTÄ

Professori Hanna-Leena Pesonen johtaa Corporate Environmental Management -maisteriohjelman, josta on muodostunut Jyväskylän kauppakorkeakoululle (JKKK) johtamisen lippulaivatuote. Johtamisen koulutuksella riittää kysyntää, ja JKKK vastaa haasteeseen ulottamalla johtamisen lähes kaikkeen tutkimukseensa.

Muutos vaatii vastuullista otetta

Yritysten ympäristöjohtaminen on Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun suosituin maisteriohjelma. Yhdysvaltalaisen Aspen Institutin Beyond Grey Pinstripes -julkaisu noteerasi sen hiljattain 41. sijalle 100 parhaan sosiaaliseen ja ympäristöjohtamiseen keskittyvän MBA-ohjelman listalla. Kahden vuoden välein tehtävässä arvioinnissa oli mukana 149 koulutusohjelmaa 22 maasta.

– Maisteriohjelmasta valmistuneen pitää pystyä tunnistamaan, mitä ympäristövaikutuksia organisaation toiminnasta, tuotteista ja palveluista syntyy. Kun vaikutukset on tunnistettu, aletaan miettiä, miten hyviä asioita vahvistetaan ja huonoja parannetaan. Sitten tutkitaan, mitä vaikutuksia toimenpiteillä voi olla menestykselliseen liiketoimintaan ja yrityksen kilpailukykyyn, yritysten ympäristöjohtamisen professori **Hanna-Leena Pesonen** kuvailee oppiainetta.

Vastuullinen ei ole aina kallista

Yritysten ympäristöjohtamisessa korostuu johtamisen vastuullisuus.

– Pitää olla ymmärrystä ja näkemystä ympäristöllisistä ja sosiaalisista kysymyksistä. Tämä sopii huonosti yhteen perinteisen nopeita tuottoja hakevan kvartaalijattelun kanssa. Vastuullinen toiminta ei kuitenkaan ole aina kallista, vaan esimerkiksi energiansäästötoimilla voi saada nopeastikin toimintaa tehostetuksi.

Yrityksen tai organisaation toiminnasta suoraan aiheutuneiden ympäristövaikutusten tunnistaminen on helpompaa kuin palvelujen ja tuotteiden kautta yhteiskuntaan leviävien vaikutusten havaitseminen.

– Alan haasteita ovat tietenkin isot ympäristöongelmat ja niiden hoitaminen. Ilmastonmuutosta ei voi ohittaa yritysmaailmassakaan. Ongelmat riippuvat toki toimialasta, Pesonen toteaa.

– Emme kuitenkaan toivo, että kaikista opiskelijoistamme tulisi ympäristöjohtajia yrityksiin, vaan he voivat sijoittua hyvin monenlaisiin organisaatioihin huomioidaan ympäristöasioita esimerkiksi kestävän kehityksen johtajina, konsultteina tai viestinnällisissä tehtävissä. Yksi esimerkki meiltä valmistuneista on Finnairin ympäristöjohtajaksi pestattu **Kati Ihämäki**.

” Asiat olisivat hyvin, jos meitä ei tarvittaisi.

Ympäristökysymysten huomioiminen voi tarkoittaa jopa joidenkin toimialojen kuolemaa. Yritysten ympäristöjohtamisessa mietitäänkin vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palveluja tai muuta hyötyä asiakkaille – muun muassa tutkitaan metsäsektorin biojalostamoja uutena liiketoimintamahdollisuutena.

– Esimerkiksi öljy-yhtiöt eivät muutu kvartaalissa eikä kahdessakaan, mutta parinsadan vuoden kuluttua niitä ei todennäköisesti ole puhtaina öljy-yhtiöinä olemassa. Ne hakevat jo vaihtoehtoja ja nähtäväksi jää, pystyvätkö ne muuntautumaan.

Maisteriohjelman suosio kertoo Pesosen mukaan aiheen ajankohtaisuudesta.

–Asiat olisivat hyvin, jos meitä ei tarvittaisi, mutta työtä tällä alalla kyllä riittää. ■

Besserwisser-johtamisen aika on ohi

■ teksti Anna-Maija Tuulainen, piirros Jonna Markkula

Nyky-yhteiskunta tarvitsee johtamista, joka huomioi alaisten yksilölliset toiveet ja työressurit.

– Besserwisser-johtamisen aika on ohi: työn kunnioittamisen ja tietynlaisen nöyryyden omaa työtä kohtaan pitäisi olla perusarvoja kaikessa johtamisessa, johtamisen professori **Iiris Aaltio** sanoo.

Aaltion mukaan nyt tarvitaan erityisen paljon ikäjohtamista, jotta eläkeikä siirtyisi ylöspäin vapaaehtoisin keinoin.

– Ainakin yhtä tärkeää on, että työskentely perustuisi hyvään työmotivaatioon ja työtuloksiin.

– Jotta organisaatio saavuttaisi tavoitteensa, tarvitsee sekä liiketoiminnan että ihmisten johtamista, johtamisen professori **Tuomo Takala** huomauttaa.

– Tutkimme hyvän yrityselämän lähtökohtia ja kehitämme yritysseettisiä käytänteitä, joiden avulla liike-elämä voi suunnistaa kohti parempaa huomista.

Henkilöstöjohtamisen professori **Anna-Maija Lämäsän** mukaan keskeinen yritysten kilpailukyvyn tekijä Suomessa on ihmisten osaaminen. Kun organisaatiot uusiutuvat, johtaminenkin muuttuu autoritäärisestä ja käskyttävästä johtajuudesta voimaannuttavaan johtajuuteen.

– Johtajuuden voi nähdä palvelutehtävänä. Johtajien ja johdettavien luottamussuhteiden rakentaminen kontrollin sijasta on olennaista.

Suomalaisessa johtamisessa onkin otettu opiksi menneistä vuosista.

– Enää meille eivät helposti rantaudu yksioikoiset yh-

den aatteen trendit, vaan johtajat ovat aika kriittisiä ja valvovuneita. Yleisenä trendinä näkisin alaisen ja johtajan välisen vuorovaikutuksen korostamisen – kuinka kehittää vuorovaikutusta kaikkia osapuolia kehittävällä tavalla. Myös työhyvinvoinnin kehittäminen on avainasemassa, Aaltio luettelee.

Kun henkilöstöön saattaa kuulua entistä useampia kansallisuksia, täytyy miettiä, mikä ihmisiä yhdistää työpaikalla. Johtajuus on pystyttävä sovittamaan paikallisiin olosuhteisiin.

Monimuotoisessa työyhteisössä myös arvojen ja normien törmäykset lisääntyvät, joten kansainvälistyminen asettaa johtajan eettis-moraalisten haasteiden eteen. Vas-

Nuoret haluavat elämältä muutakin kuin työntekoa.

tuullisen johtamisen kehittäminen työpaikoilla globaalisti on Lämsän mukaan erittäin merkittävä haaste. Jos vastuullisuudesta tingitään, tieto ongelmista leviää nopeasti esimerkiksi sosiaalisessa

mediassa, joten maineen menettämisen riski on todellinen. Johtajien olisi hyvä olla läsnä uusissa medioissa ja tietää, mitä niissä keskustellaan.

Nuoret haluavat elämältä muutakin kuin työntekoa, joten heillä on paljon odotuksia esimiehiltä ja työpaikoilta. He haluavat palautetta ja vaativat sitä. Sääntöjä sääntöjen vuoksi he eivät hyväksy, vaan haluavat perustelut päätöksille. Lämsän mukaan tämä on haaste nykyisille keski-ikäisille johtajille, jos he eivät uusiudu. ■

Johtaminen yhdistää tutkimusta

Johtamisen koulutukselle on kova kysyntä ja tarve. Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu vastaa haasteeseen tutkimalla johtamisen eettisiä kysymyksiä monesta näkökulmasta. Vastuullinen liikkeenjohtaminen on tutkimuksen yhteinen nimittäjä koko tiedekunnassa.

– Liiketalous- eli liikkeenjohtotieteet tarjoavat johtamisen oppia niin henkilöstö-, markkinointi- kuin talousjohtamiseenkin liittyen. Ekonomikoulutuksessa tavoitteena on kouluttaa ammattilaisia näillä johtamisen erityisosa-alueilla, ja asiantuntijoita jatkokoulutuksessa. Johtotehtävissä jo toimiville tarjoamme koulutusta Avance MBA – johtamiskoulutuksessa. Se on luonteeltaan enemmän yleisjohtamista ja johtajana kasvamisen tukemista, JKJK:n dekaani

Jukka Pellinen luettelee esimerkkejä.

Johtaminen on paitsi yksi JKJK:n pääaineista myös näkyvästi esillä tiedekunnan tutkimuksen painopisteissä. Niihin kuuluvat mm. johdon laskentatoimi, vastuullisen liiketoiminnan johtaminen, henkilöstöjohtaminen, materiaalivirtojen ja tuotteiden elinkaarten ympäristöjohtaminen ja toimitusketjumodostelmien johtaminen.

Yritysten ympäristöjohtamista voi Pohjoismaissa lukea pääaineena ainoastaan Jyväskylässä.

Henkilöstöjohtamisen etiikkaa ja organisatorista luottamusta koskeva tutkimus, joka toteutettiin yhteistyössä Villnan yliopiston kanssa, sai keväällä 2011 Emerald-kustantamon Highly Commended Award -palkinnon.

TALOUSTIETEIDEN TIEDEKUNNASTA KAUPPAKORKEAKOULUKSI

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu (JKJK) on yhtä kuin aiempi taloustieteiden tiedekunta. Englanninkielinen nimi on Jyväskylä University School of Business and Economics, josta lyhenne JSBE.

Nimi muutettiin syyskuun alussa 2010. Tiedekunta ja Avance -johtamiskoulutus yhdistyivät alkuvuonna 2011, ja sen organisaatio muodostuu nyt kauppatieteellisestä tutkimuksesta, tutkintokoulutuksesta ja kokeneen liikkeenjohdon koulutuksesta.

Pääaineita ovat kansantaloustiede, johtaminen, laskentatoimi, markkinointi ja yrittäjyys.

■ teksti Anna-Maija Tuuliainen, kuva Gisela Lehner

Ei ainoastaan rahan takia

Sosiaalinen yritys tuottaa tavaroita ja palveluja markkinoille ja tavoittelee voittoa kuten muutkin yritykset. Tieteessä sosiaalisen yrittäjyys on itävaltalaisen yrittäjyyden apulaisprofessori **Othmar Lehnerin** mukaan nuori ilmiö: sitä on tutkittu vasta noin 10–15 vuotta.

– Sosiaalinen yrittäjä on yksityisyrittäjä, joka yrittää vastata johonkin sosiaaliseen tai yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja luoda kestäväää yritystoimintaa, joka ei ole riippuvainen lahjoituksista tai tuista, Lehner kertoo.

Suomessa astui vuonna 2004 voimaan laki, jonka mukaan sosiaalisten yritysten tarkoituksena on luoda työpaikkoja erityisesti vajaakuntoisille ja pitkäaikaistyöttömille. Muissa maissa sosiaaliset yritykset määrittellään bisnesmallinsa mukaan, eikä työntekijöille ole vastaa-
vanlaisia kriteerejä.

Erinomainen esimerkki sosiaalisesta yrityksestä on Lehnerin mukaan intialainen Aravind, joka tarjoaa silmälääkäripalveluja miljoonille köyhille. Eläkkeelle jääneen silmälääkärin perustama yritys pystyy hoitamaan ison osan potilaistaan ilmaiseksi. Köyhien silmäleikkaukset rahoitetaan muun muassa maksukykyisten potilaiden maksuilla, optikkotuotteiden myynnistä saaduilla voitoilla ja säätiörahoituksella.

Merkityksellistä bisnestä

Lehner toimi syksyn ajan JKJK:n vierailuluennoitsijana. Opiskelijat suunnittelivat Lehnerin johdolla bisnesideoita sosiaalisille yrityksille, esimerkiksi nettifoorumin, jossa vammaiset IT-alan ammattilaiset ja työnantajat voisivat löytää toisensa.

Lehner on huomannut, että monet taloustieteiden opiskelijat haluavat tehdä jotain merkityksellistä.

– He eivät halua vain rahaa vaan tehdä jotain, mistä on hyötyä myös yhteiskunnalle. Sosiaalisen yrittäjyyden kursseilla etsittiin keinoja tämän toteuttamiseksi.

Lehner myöntää, että bisneksen, yksityisen sektorin ja julkisen sektorin tarpeiden yhdistäminen on erittäin monimutkaista, mutta keinoja tämän hybriditeetin ratkaisemiseksi löytyy.

– Sosiaaliset yrittäjät toimivat usein erittäin intohimoisesti ja keksivät ratkaisuja itse. Hyvästä koulutuksesta on

Sosiaaliset yrittäjät toimivat usein erittäin intohimoisesti.

apua, hän painottaa.

Tämän vuoden alussa käynnistyi Lehnerin oman sosiaalisen yrityksen, itävaltalaisen ACRN-yhtiön (Academic Collaboration and Research Network) toiminta. ACRN järjestää muun muassa konferensseja, kesäkouluja ja seminaareja sekä luennoitsijavaihtoa. Yrityksen kaikki voitot käytetään apurahoihin ja stipendeihin. Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu järjestää yrittäjyyteen liittyviä seminaareja ja koulutusta yhteistyössä ACRN:n kanssa. Yhteistyö alkoi kesällä 2011 Itävallan Linzissä järjestetyllä Jyväskylän yliopiston kesäkoullulla, jossa käsiteltiin sosiaalista yrittäjyyttä ja vaikuttavuutta. Yrittäjyyden professori **Juha Kansikas** kertoi perheyri-
tysten sosiaalisesta vaikuttavuudesta käyttäen esimerkkinä Itämeren suojeluun tähtäävää Baltic Sea -hanketta. Samassa yhteydessä ACRN ja Jyväskylän yliopisto järjestivät sosiaalisen yrittäjyyden konferenssin.

Lehner piti Jyväskylässä opiskelijoille workshop-tyyppisiä kursseja myös strategisesta yrittäjyydestä sekä tutkimusideoiden analysoinnista. ■

■ teksti Anna-Maija Tuuliainen, kuva Petteri Kivimäki

Minun tutkimukseni

Laskentatoimen eli talousjohtamisen jatko-opiskelijat kertovat väitöstutkimuksistaan.

Toni Mättö:

”Tutkimukseni tarkastelee laadunkehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä tilaaja-tuottajamallin mukaisessa toiminnassa. Laatuvirheitä, joita yritetään korjata, voivat olla esimerkiksi lisätyötä aiheuttavat sekaannukset, aikataulumuutokset ja virheelliset tuotteet. Parannettaessa tilaaja-tuottajamallin mukaisesti toimivien organisaatioiden toimintaa on tärkeää varmistaa, että yksittäisten organisaatioiden menestyksellinen laadunkehittämissä toimii myös verkostomaisessa ympäristössä. Tutkimukseni selvittää toimintamuutoksia, joita tarvitaan laatu-

netelmän siirtämiseksi tilaaja-tuottajamallin mukaisesti toimiviin julkisorganisaatioihin.”

Jaana Kettunen:

”Tutkin englanninkielisten kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) kääntämistä toisille kielille, etenkin niiden suomentamista. Kaikki eurooppalaiset pörssiyritykset noudattavat samaa tilinpäätösnormistoa, IFRS:ää (International Financial Reporting Standards). Tilinpäätösten kansainvälisen vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi on olennaista, että niiden laadintaa ohjaavien

standardien sisältö ymmärrettäisiin yhdenmukaisesti eri maissa. Olennaista on myös, että tilinpäätösten laatijat tulkitisivat standardeja samalla tavalla riippumatta siitä, mikä heidän äidinkielenä on. Ei ole esimerkiksi varmaa, merkitsevätkö varovaisuuden periaate tai oikeiden ja riittävien tietojen antaminen samaa asiaa italialaiselle ja suomalaiselle kirjanpitäjälle.”

Jaana Latvanen:

”Tutkimukseni yliopistojen taloushallinnon kehittämistä hyödyntää institutionaalista tutkimusteoriaa sekä yhdistää historiaa ja nykyhetkeä. Tarkastelen sitä, miten tulosohejaus on tullut Suomen yliopistoihin ja sitä, mikä on valtiovarain-, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä muiden yliopistoa lähellä olevien tahojen merkitys taloushallinnon kehittämisessä 1980-luvun alkupuolelta 2010-luvulle ja millaisessa roolissa laskentatoimen tuo-

ma tieto yliopiston johtamisessa tänään on. Tavoitteena on muodostaa kuva siitä, miten erilaiset institutionaaliset logiikat ohjaavat toimijoiden käsityksiä oikeista valinnoista, miten taloudelliset tekijät vaikuttavat yliopiston päätöksentekoon ja miten tulosohejaus on muuttanut yliopiston toimintaa.”

Shab Hundal:

The title of my doctoral project is Corporate Governance in India: Some Issues and Challenges. The principal objectives of my project are to analyze corporate governance practices in India in the light of key theories, and; to study association of various corporate governance aspects related to composition and structure of board of directors with firm level performance. The project is based on quantitative analysis of 500 firms in the non-financial sector listed in the Bombay Stock Exchange. ■

Tutkimuksilla kontakteja yritysmailmaan ja tutkimuslaitoksiin

Markkinoinnin eli markkinointijohtamisen oppiaineessa tehdään paljon yritystutkimusta, johon liittyy tiivis yhteistyö yritysten lisäksi muiden yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Esimerkkejä meneillään olevista tutkimuksista:

- DIMAR-Digitaalinen markkinointiviestintä teollisuusyrityksissä tutkii suomalaisten teollisuusyrityksien digitaalisen markkinoinnin nykytilaa ja digimarkkinoinnin suhdetta muuhun viestintään.
- Toimijat, kanavat ja tavat nuorten taloudellisen osaamisen edistämiseksi (TOKATA)-tutkimuksen tarkoitus on tuottaa tietoa siitä, miten 15–20-vuotiaiden nuorten taloudellista osaamista voidaan edistää.
- Erikoiskaupan tulevaisuuskuva vuoteen 2020 (ERIKA) hahmottaa erikoistavaramarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä ja selvittää, millaisilla palvelukonsepteilla suomalainen erikoiskauppa pystyisi vastaamaan tulevaisuuden kuluttajien tarpeisiin.

Lisätietoja tutkimuksista verkkosivuilla:

- www.dimar.fi
- www.jyu.fi/erika2020
- www.jyu.fi/jsbe/tk-palvelut/yhteistyokumppaneille/tokata%20hanke-esittely

Laskentatoimen jatkokoulutettavat
Toni Mättö (vas.), Jaana Kettunen,
Jaana Latvanen ja Shab Hundal.

■ teksti Liisa Harjula, kuva Sami Haapoja

”Tohtori Tuho” yhdistää strategian ja taloushistorian

Kuka olet ja mitä teet?

Olen strategian ja taloushistorian professori **Juha-Antti Lamberg**. Näiden alojen yhdistäminen on Suomessa uutta, mutta esimerkiksi Yhdysvalloissa tavallista – tutkimuksellisesti ne ovat lähellä toisiaan. Suurin ero on siinä, että taloushistorioitsija kuvailee ja selittää, mutta strategiaan liittyy normatiivinen puoli: kuinka tulisi jotta.

Mitä tutkimuksesi käsittelee?

Tällä hetkellä minua kiinnostaa valtarakenteiden ja teknologian välinen suhde. Informaatioteknologia ei ole valtaneutraalia. Kun uusia järjestelmiä otetaan käyttöön organisaatiossa, seuraa väistämättä valtasiirtymiä. Esimerkiksi kaupan alan markkinatilanteessa näkyy, kuinka S-ryhmä on ollut kilpailijoitaan tehokkaampi tavaravirtaa hallitsevien järjestelmien käyttöönotossa.

Minut tunnetaan myös ”tohtori Tuho”. Olen tutkinut erilaisten taloudellisten järjestelmien tuhoutumista: aloja, joilla on mennyt pitkään huonosti. Esimerkiksi Englannin kivihiihteollisuudessa tai Suomen metsäteollisuudessa samat tekijät, jotka aikanaan nostivat alat kasvuun, myöhemmin heikensivät niitä. Kehnosti sujuneiden yritysten tutkiminen on älyllisesti mielenkiintoisempaa kuin menestystarinat.

Mitä pidät Jyväskylän yliopiston strategiasta?

Ideologisesti strategia on mielestäni tervehenkinen. Täällä on ymmärretty,

Juha-Antti Lamberg
strategian ja taloushistorian professori, historian ja etnologian laitos

Kehnosti sujuneiden yritysten tutkiminen on älyllisesti mielenkiintoisempaa kuin menestystarinat.

kuinka tärkeää perusajatusten ja ydinarvojen, kuten suomenkielisen sivistyksen kehittäminen on. Tämä on yksi syy, miksi siirryin Jyväskylään.

Toimivan strategian täytyy perustua ydinarvoille ja olemassa olevalle osaamiselle. Jatkossa tulisi keskittyä julkaisu- ja toiminnan laadun ja volyymin kehittämiseen. Nykyisin yliopiston tuotosten määrä on hyvä, mutta lähemmin tarkasteltuna tarvitaan enemmän kansainvälisiä huippujulkaisuja ja sitä myötä vahvempaa kansainvälistä profiilia.

Mitä tekisit, jos olisit yliopistodiktaattori?

Ajaisin yliopistot keskittymään siihen, mitä ne tekevät parhaiten. Myös palkkiojärjestelmiä pitäisi muuttaa siten, että parhaat ihmiset saadaan töihin yliopistoon. Parhaista suorituksista, kuten kansainvälisistä huippujulkaisuista, tulisi saada parhaat palkkiot ja vastaavasti huonoista suorituksista huonot.

Hallinto henkilökunnan pitäisi keskittyä palvelemaan tutkimuksen ja opetuksen laadun parantamista. Eri-laiset marginaaliset sivutoiminnot kuten turha innovaatiouhu pitäisi saada pois yliopistosta. Asiaa on tutkittu: yliopistojen omat innovaatiojärjestelmät ovat turhia ja järjestettömän huono investointi suhteessa tuloksiin. Innovaatioiden jalostaminen liiketoiminnaksi ei kuulu yliopiston vahvuuksiin, vaan sen tulisi olla kaupungin ja seutukunnan tehtävä.

Mitä teet vapaa-ajalla?

Minulla on iso perhe, joten hoidan lapsia ja kotia. Loppuajalla urheilen, luen sci-fi- ja fantasiakirjoja sekä katsон huonoja elokuvia. ■

Euro on hyvä valuutta

Rahan tehtäväksi on määritelty arvon mitta, varallisuuden muoto ja vaihdon väline. Nämä tehtävät euro-valuutta on kymmenen vuoden aikana täyttänyt erinomaisesti. Euron avulla pystymme suhteuttamaan ylikansallisesti eri hyödykkeiden hintoja toisiinsa.

Varallisuuden muotona euro on osoittanut hyvyytensä. Inflaatio euroaikana on ollut huomattavasti alempi kuin oman rahan aikaan. Vaihdon välineenä euro on ollut ehdoton. Se kelppaa maksuvälineenä sadoille miljoonille ihmisille. Asiat olivat huomommin markka-aikaan. Mitä vähemmän erilaisia rahoja maailmassa on, sitä parempia valuuttoja meillä on täyttämässä rahan tehtäviä. Nyt ollaan kuitenkin kriisissä ja moni kaipaa markkaa takaisin. Missä meni vieleen?

Nobelisti **Robert Mundellin** optimivaluutta-alue -teorian mukaan yhteisvaluutta-alue on maiden kesken hyödyllinen, jos taloudet ovat rakenteeltaan hyvin samankaltaisia tai jos maiden välillä valitsee suuri työvoiman liikkuvuus. Yhteinen rahapolitiikka sopisi tällöin jäsenmaille. EMU:ssa maiden samankaltaisuutta koetettiin taata Maastrichtin sopimuksen lähentymiskriteereillä. Kriteerit koskevat mm. julkisen talouden kehitystä (velka ja budjettialijäämä), inflaatiovauhtia, valuuttakurssia ja pitkiä korkoja. Lopulta EMU:uun liitettiin kriteerit täyttyen tai niitä väärentämällä.

Yhteistä ongelmissa oleville maille on, että ne kaikki kokivat euroon liittyessään voimakkaan korkojen laskun. Euroalueen yhteiset suuret rahamarkkinat osoittautuivat hyvin tehokkaiksi luottojen välittäjiksi. Lainaa oli tarjolla rajattomasti ja alhaisella korolla. Ennen kokematon oli, että velkaa saikin nyt oman maan valuuttansa ja hyvin edullisesti. Maariskit poistuivat euro maiden väliltä ja luotot, kuten nyt näemme, hinnoiteltiin väärin. Alhainen korko kiihdytti sekä yksityistä että julkista velkaantumista. Säätäneitä korkomenoja ei käytetty velan pienentämiseen.

” Liittovaltion tie ei ole välttämättömyys euron menestymiselle.

Lopulta velkakriiseissä yksityisestä velasta tulee julkista, niin myös nyt.

Eurovaluuttaa ei voida pitää syypäänä velkakriisiin. Vika on kansallisissa päättäjissä, jotka eivät osanneet toimia kurinalaisesti. Kriisin takana on kurittomuus kansallisessa finanssipolitiikassa ja ylenpalttinen velkaantuminen. Kriisin lopullisena laukaisijana voidaan pitää vuoden 2008 subprime-kriisiä, joka kiihdytti kaikkien maiden velkaantumista. Osa maista ei kestänyt velan kasvua, vaan kriittinen velkaisuuden raja ylitettiin. Ylivelkaantuneisuus on tosin ollut joillekin maan tapa: esimerkiksi Kreikka on ollut julkisen velan suhteen maksukyvytön puolet itsenäisyyden ajastaan. Eurojärjestelmässä kurittomuuden seuraukset ovat vain sattuttavampia kuin oman valuutan aikana: ongelmissa oleva maa ei voi

devalvoida valuuttaansa. Sopeutuminen merkitsee nyt nimellisten palkkojen laskua ja hyvin hidasta ja tuskallista reaalisopeutumista.

Euron kriisi on osoittanut, että jäsenyys yhteisvaluutta-alueessa ei vapauta kurinalaisesta talouspolitiikasta. Maan tulee säilyttää velanhoito- ja kilpailukykyä riippumatta valuuttakurssijärjestelmästä. Erityisesti eurojärjestelmässä kilpailukyyn rapautumista pitää vahtia huolella.

Suomi pärjää eurossa ja euron ulkopuolella, jos kansallinen talouspolitiikka on kestävällä pohjalla. Liittovaltion tie ei ole välttämättömyys euron menestymiselle. Vastuullinen finanssipolitiikka on. Se voidaan toteuttaa kansallisestikin. ■

Kari Heimonen

kansantaloustieteen professori, varadekaani
Jyväskylän yliopiston kauppa- ja taloustieteiden tiedekunta

Yliopistopäivät 7.–8.10.2011

Taikatempunäytökset saavuttivat suursuosion

Yliopistopäiviä isännöinyt kemian laitos juhlisti kansainvälistä kemian vuotta kutsumalla alumnit ja kaupunkilaiset tutustumaan kemian laitoksen nykypäivään ja uusimpiin tutkimustuloksiin.

Kaksipäiväisen tapahtuman aikana järjestettiin nykyisille kemian opiskelijoille työelämäpäivä, jonne saapui yliopistosta valmistuneita alumneja kertomaan ja keskustelemaan kemistien työllistymisestä sekä uramahdollisuuksista.

Ohjelmassa oli myös kaikille avoin ”Kemia tekee elämästä ihmeellistä” -seminaari, joka houkutteli paikalle laajan kuulijakunnan aina eläkkeellä olevista opettajista koululaisryhmiin saakka. Seminaarissa puhuneiden asiantuntijoiden havainnolliset esitykset kemian sovellusmahdollisuuksista ja tutkimusalan monimuotoisuudesta kiinnostivat kuulijoita. Perjantain iltajuhlaan koontui kemian alumneja ja henkilökuntaa tapaamaan vanhoja tuttuja ja muistelemaan yhteisöllistä ja vauhdikasta opiskeluaikaa.

Kemian taikatempit houkuttelivat salin ääriään myöten täyteen innostunutta väkeä. Kemian opiskelija Juha Siitonen demonstroi lämpötilojen vaikutusta kemiallisiin aineisiin kastamalla ruusun nestemäiseen tyypeen.

Kemia arjessa mukana

Sateenkaari koeputkessa, syväjäädetytty ruusu, lähikuva punkin imukärsästä ja monia muita kemian ja nanotieteen ihmeitä oli nähtävillä Yliopistopäivien avointen ovien tapahtumassa lauantaina. Laboratorioiden testauspisteillä ja kemian työpajoissa kierteli paljon lapsiperheitä ja aikuisia kiinnostivat erityisesti vesinäyteanalyysit ja arvokorujen aitousmittaukset. Lasten suosikkeja olivat mm. molekyyylimallien rakentaminen, hajutestaukset sekä kahvitahrojen roiskiminen erikoiskäsittelyle pöytäliinalle.

Yleisön suursuosion saavuttivat taikatempunäytökset, joissa paikalla ollut ”taikuri” kertoi kemiallisten aineiden ominaisuuksista ja reaktionopeuksista mukanasatempaavasti ja havainnollisesti. Näytösten jälkeen yleisö poistui salista hymyssä suin, mikä osaltaan vahvistaa Yliopistopäivien järjestäjien toteamuksen: Kemia on hauskaa ja mielenkiintoista – ikään katsomatta. -AR

KUVAT: SAMI HAAPOJA

Kemian kirjaston aulassa kävi innostunut viilke, kun lapset ja aikuiset kävivät kurkistamassa molekyylien maailmaan.

Yliopistopäivien Tee se itse kemian -työpajassa Valteri ja Kasper Tarvain testasivat suussa tapahtuvia happamuuden muutoksia kolajuoman juonnin jälkeen.

Vuoden alumni Jussi Kivikoski: Opiskeluaikana syntyneet suhteet kantavat pitkälle

Vuoden alumniksi 2011 valittu johtaja, dosentti Jussi Kivikoski on tehnyt merkittävän uran kemian teknologian ja kemian osaamisen edistäjänä Suomessa.

Nykyisin Kivikoski työskentelee Tekesin eli Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen johtajana ohjelmat ja verkostot -alueella. Tekes rahoittaa tutkimusta ja tuotekehitystä.

Kivikoski työskentelee suoma-

laisen kemian teollisuuden ja tutkimuksen näköalapaikalla. Hän osallistuu kansallisiin ja kansainvälisiin työryhmiin ja tuntee sekä yrityksissä ja yliopistoissa tehtävän tutkimuksen laajasti ja monialaisesti.

Kivikoski valmistui Jyväskylän yliopiston kemian laitoksesta filosofian kandidaatiksi 1988 ja väitteli filosofian tohtoriksi 1993 pääaineenaan epäorgaaninen kemia. Väittelyn jälkeen hän vietti post doc -vuoden

den Durhamin yliopistossa Pohjois-Englannissa. Hän on toiminut Jyväskylän yliopiston kemian dosenttina vuodesta 1997 lähtien.

Suomalaisten Kemistien Seuran puheenjohtajana toimiva Kivikoski on vaikuttanut kemian myönteiseen imagoon ja näyttänyt esimerkiksi jyvaskyläläisen kemian koulutuksen soveltuvuudesta omavalintaisen ja mielekkään urapolun alkusäyksenä.

– Pidän yliopiston alumnitoimintaa tärkeänä, sillä opiskeluaikana syntyneet yhteistyö- ja ystävyys-suhteet kantavat pitkälle myös valmistumisen jälkeen. Nykyisessä hyvinkin diplomi-insinöörivaltaisessa työyhteisössäni ei tee yhtään tiukkaa kertoa, että olen valmistunut Jyväskylän yliopiston kemian laitoksesta, Kivikoski totesi Yliopistopäivien seminaaripuheenvuorossaan.

Jyväskylän yliopiston alumnit JYKYS ry palkitsi ansioituneen Jyväskylän yliopistosta valmistuneen henkilön eli Vuoden alumnin Yliopistopäivillä 7. lokakuuta kemian laitoksen esityksestä.

KUTSU

Jyväskylän yliopiston alumnit JYKYS ry:n vuosikokoukseen 1.11.2011

JYKYS ry:n vuosikokous pidetään tiistaina 1.11.2011 klo 18.00 alkaen Seminarium-rakennuksen kokoushuoneessa S203 Seminaarinmäellä. Vuosikokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntömääräiset asiat ja kuullaan yliopiston ajankohtaisia kuulumisia.

Yhdistyksen vuosikokoukseen ovat tervetulleita kaikki uudet ja vanhat yhdistyksen jäsenet sekä muutkin yhdistyksen toiminnasta kiinnostuneet. Kahvitarjoilua varten pyydämme ilmoittautumiset perjantaihin 28.10.2011 mennessä: Asta Ruodemäki, asta.ruodemaki@juu.fi, puh. 050 361 0979.

Lämpimästi tervetuloa!

JYKYS ry:n johtokunta

6C-luokkalaiset Veikko Hoffman (vas.), Viktor Savela ja Alpo Remes keskustelevat taidekorteista.

■ teksti Anna-Maija Tuuliainen, kuva Petteri Kivimäki

Tiedon kaatamisen perinne nurin

Kun Normaalikoulun kuudesluokkalaiset leikkivät liikuntasalissa hehdelmäsalaattihippaa, välttämättä ei heti arvaisi, että he toteuttavat Jyväskylän yliopiston strategiaa opetuksen interaktiivisuuden lisäämiseksi.

Koululaiset ja opettajaopiskelijat kuitenkin päätyivät yhteen osana syyskuussa alkanutta opetuksen kehittämishanketta. Siinä yliopis-

ton opetukseen haetaan vipinää ja värinää interaktiiviseen opetukseen ja oppimiseen pureutumalla. Tiedekunnissa pohditaan, millä edellytyksillä opetuksen vuorovaikutus lisääntyy ja miten yhdessä oppimisen mahdollisuuksia voidaan tukea.

Opetuksen kehittäminen käynnistyi eri tiedekunnissa muun muassa yhteisöllisellä fysiikan peruskurssil-

la, liikuntatieteiden tutkimusmenetelmäkurssilla ja biologian lajitunteutumisen opetuksen uudistamisella. Opettajankoulutuslaitoksen PedArt-kurssilla luokan- ja aineenopettajaopiskelijat kehittävät yhdessä Norssin 6C-luokkalaisten kanssa tunne- ja vuorovaikutustaitoja taiteen keinoin.

–PedArtissa vuorovaikutus on

sekä opetusmenetelmä että oppimisen kohde, sanovat kurssin ohjaajat, lehtorit **Emma Kostiainen** ja **Ulla Klemola**.

Koko kurssi syntyy yhdessä ideoiden. Lehtorit, opiskelijat, lapset ja luokanopettaja **Eero Hiltunen** ovat tiiviissä vuorovaikutuksessa toistensa kanssa.

– Annettu vapaus ja vastuu ovat jo nyt näkyneet opiskelijoiden poikkeuksellisen suurena aktiivisuutena ja oma-aloitteisuutena, Kostiainen ja Klemola toteavat.

Opiskelijat ideoivat ensimmäiseen tapaamiseen hedelmäsalaattileikin lisäksi muun muassa omien harrastusten esittelyä pantomiimina ja keskustelua erilaisten taidokuvien herättämistä ajatuksista.

Toisen vuoden luokanopettajaopiskelija **Venla Ojalan** mukaan PedArt -kursilla tutkitaan yhteisöllisyyttä, kouluhyvinvointia ja suvaitsevaisuutta. Kurssilaisten ja luokan yhteistyö jatkuu keväeseen asti.

– Tämä on konkreettinen keino lisätä aineen- ja luokanopettajaopiskelijoiden yhteistyötä. Haluamme poistaa raja-aitoja ja edistää myös luokan, opettajien ja opiskelijoiden yhteistä tekemistä, Ojala kertoo.

Hänen mukaansa taidemuotojen valinta riippuu siitä, mitä oppilaat haluavat, mutta ainakin musiikki ja draama ovat vahvasti mukana.

– Meitä kaikkia yhdistää selkeä halu muuttaa koulua. Koulua pitää ja saa muuttaa – vain mielikuvitus on rajana siinä, mitä koulussa voi tehdä, Ojala painottaa.

– Me kaikki haluamme tuoda taidetta opetukseen. Opetuskin voi olla yksi taidemuoto, aineenopettajaopiskelija **Katariina Saarela** kertoo.

– Kaikkea voi yhdistää, ei tarvitse pitäytyä vain yhdessä opetusmallissa, aineenopettajaopiskelija **Heidi Anturaniemi** komppaa.

Hankkeen johtaja, vararehtori **Helena Rasku-Puttonen** heitti alkuvuonna pallon laitosten pedagogisille johtajille ja pyysi heitä etsimään vapaaehtoisia opetuksen kehittäjiä.

– Innokkaita ilmoittautui enemmän kuin koskaan saatoimme toivoa. Halukkuus yhdessä kehittämiseen on hyvin vahvaa. Emme ole keksimässä ruutia uudelleen, mutta haemme uusia toimintatapoja aktivoida opiskelijoita vuorovaikutteiseen oppimiseen, Rasku-Puttonen kertoo.

– Yritämme eri tavoin luoda oppimistilanteita, joissa opiskelijat oma-aloitteisesti keskustellen pohtivat interaktiivista opetusta ja oppimista. Tavoitteena on murtaa tiedon kaatamisen perinnettä ja päästä yhteiseen tekemiseen, jopa luomaan uutta. Ideaalitulanteessa opettajasta tulee keskustelevalta mahdollistajalta ja jopa oppijalta, jos oppilaat haastavat hänet hyvin.

Hankkeelle on saatu ohjausryhmän lisäksi pedagogiikan koordinaattori **Ulla Klemola** ja kaksi tutkijaa, **Päiviikki Jääskelä** ja **Ulla-Maija Valleala**. Lisäksi on palkattu yksi harjoittelija. ■

Nuorten tutkijoiden KLUBI

Jyväskylä 2.11.2011 klo 19.00

Nuorten tutkijoiden komediaklubi
Ravintola Sohwi, Vaasankatu 21

STAND UP –KOMIIKKAA JA TARJOILUA

Järjestäjien lyhyt esittely

Vapaata seurustelua ja verkostoitumista

TUOTEARVONTA

Ilmoittautuminen viimeistään 26.10.2011:
www.tieteentekijoidenliitto.fi/nuorettutkijat_ilmoittautuminen

Ole nopea, sillä paikkoja on rajoitetusti.
Tilaisuus tarjoiluineen ovat maksuton.

Seuraa myös Facebook.com/nuorettutkijat

TIETEENTEKIJÖIDEN LIITTO
FORSKARFÖRBUNDET

TEK
TEKNIKAN AKATEEMISET

■ teksti Anna-Maija Tuuliainen, kuva Petteri Kivimäki

Musiikkiterapia lähti maailmalle

Professori Jaakko Erkkilä musiikkiterapiassa käytettävien rumpujen takana.

Musiikkiterapia masennuksen hoitomuotona leviää maailmalla. Professorit **Jaakko Erkkilä** ja **Christian Gold** johtivat musiikin laitoksen monitieteisessä musiikintutkimuksen huippuyksikössä tutkimusryhmää, jossa tutkittiin 18–50-vuotiaita masennuksesta kärsiviä ihmisiä. Osa tutkituista sai masennuksen tavanomaisen hoidon, osa sen lisäksi yksilöllistä musiikkiterapiaa.

Kun musiikkiterapia lisättiin masennuksen perushoittoon, osallistujat toipuivat paremmin masennuksesta ja ahdistuksesta. Musiikkiterapiasta voi olla apua silloinkin, kun sanoja kokemusten kuvailuun ei löydy.

– Huomasimme, että musiikkiterapiaan osallistuneet ilmaisivat usein tunteitaan ja sisäisiä paineitaan yksinkertaisten instrumenttien avulla. Jotkut osallistujat kuvasivat musiikillisia kokemuksiaan hyvin ainutlaatuisella tavalla voimaannuttavina, masennuspotilaiden psykiatriseen musiikkiterapiaan erikoistunut professori Erkkilä kertoo.

British Journal of Psychiatry -lehdessä julkaistut tutkimustulokset on uutisoitu kymmenissä ulkomaisissa lehdissä aina Brunein sulttaanikuntaa myöten. Aalborgin psykiatrinen musiikkiterapiaklinikka Tanskassa on ottanut hoitomallin käyttöön ja pilotoi sitä parhaillaan.

Tavoitteena kansainvälinen yhteistyö

Erkkilä on jättänyt Suomen Akatemialle hakemuksen projektista, jossa on tarkoitus tutkia masennuksen hoitoa laajemmalla otoksella ja moniulotteisemmilla tutkimuskysymyksillä. Tavoitteena on kansainvälinen monikeskustutkimus, jota johdettaisiin Jyväskylästä. Siihen on jo lupautunut mukaan yhteistyöklinikoita Tanskasta, Englannista, Belgiasta, Kanadasta ja Yhdysvalloista.

– Kiinnostusta ja kyselyjä on tullut muualtakin, ja aika näyttää, missä määrin hoitomalli leviää maailmalla. Kaikki on tietysti kiinni tutkimusrahoituksesta, joten pitää vain toivoa, että sitä tulee, Erkkilä sanoo.

Ilahduttavan paljon yhteydenottoja

Erkkilä ja Gould ovat saaneet useita luennointi- ja esitelmäpyyntöjä niin kotimaahan kuin ulkomaillekin.

– On tullut myös kirjoituspyyntöjä, viimeksi Suomen lääkärilehteen. Eli ilahduttavan paljon yhteydenottoja ja kiinnostusta on tutkimuksemme herättänyt, Erkkilä kertoo.

Suomessa musiikkiterapia on vakiintunut osaksi Kelan rahoittamaa, lakisääteistä perustoimintaa. Musiikkiterapian korvattavuutta kuitenkin vielä rajoitetaan, esimerkiksi yli 25-vuotiaiden on vaikea saada sitä psykiatristen ongelmien hoitoon.

– Tutkimusnäyttöjen lisääntymisen myötä musiikkiterapian korvattavuus Kelan hyväksymänä hoitomuotona varmaankin laajenee, Erkkilä uskoo. ■

■ teksti Vesa Holm, kuva Kim Petrell

Viestinnän opiskelija suunnitteli poliisille nettiradion

Virkavalta on nykyään läsnä myös sosiaalisessa mediassa. Uutena aluevaltauksena poliisi aloittaa nettiradiolähetykset ensi tammikuussa. Poliisihallituksen asettama työryhmä on suunnitellut Poliisiradion konseptia yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa.

Syksyllä 2010 järjestetyllä viestintätieteiden laitoksen verkkoradiokurssilla laadittiin pohja nettiradion toiminnalle. Sen jälkeen käytännön ratkaisuisista vastaamaan Poliisihallitus laittoi yleiseen hakuun harjoittelupaikan, johon valittiin kurssillekin osallistunut yhteisöviestinnän opiskelija **Jukka Matilainen**.

Matilainen suunnitteli Poliisiradion audiovisuaalisen ulkoasun ja muun käytännön toteutuksen: hän mm. sävelsi jinglet, teki markkinointisuunnitelman ja suunnitteli mainokset nettiin ja printtiversionot poliisilaitosten seinille sekä laati työryhmän loppuraportin.

– Tällä hetkellä Poliisiradio on sitä vaille valmis, että toimittajat alkavat koostaa ja lähettää lähetyksiä, Matilainen kertoo. Toimittajina on aiemmin radiotyössä mukana olleita poliiseja ympäri Suomea.

Vastauksia suoraan asiantuntijoilta

Poliisiradiossa vastataan kansalaisten lähettämiin kysymyksiin ja esitellään mielenkiintoisia tarinoita poliisin maailmasta. Podcast-muodossa toteutettavat lähetykset ovat napakoita, noin 1–5 minuutin mittaisia. Tarkoitus ei ole haastaa muuta mediaa, vaan koordinoitusti tarjota vas-

tauksia poliisin toimintaan liittyviin kysymyksiin. Halutessaan muu media voi vaikka ammentaa inspiraatiota Poliisiradion lähetyksistä.

– Uskon, että Poliisiradiosta tulee poliisin viestintää helpottava ratkaisu. Yksi erittäin kova vahvuus on, että vastaajaksi voidaan tarjota se poliisin ehdoton asiantuntija, joka tietää asiasta eniten, Matilainen korostaa.

Arkisto helpottaa selaamista

Samoihin kysymyksiin ei tarvitse vastata monta kertaa, sillä kaikki edelliset kysymykset ja vastaukset ovat saatavilla kootusti Poliisiradion nettisivustolla.

– Suunnitellut nettisivut ovat myös visuaalisesti näyttävät ja pirtsakat. Ne tasapainottavat poliisin villista atmosfääriä.

Matilaisen osuus ei päättynyt suunnitteluvaiheeseen.

– Näillä näkymin itse kirjoittelen nyt syksyllä gradua, mutta viimeistään keväällä hyppään taas Poliisihallituksen remmiin koostamaan lähetyksiä, hän paljastaa.

Poliisiradio aloittaa tammikuussa 2012. Kansalaisten kysymysten kerääminen mm. keskustelupalstoilta on jo aloitettu. ■

Yhteisöviestinnän opiskelija Jukka Matilainen.

Väitelleet 2.9.–15.10.2011

2.9.2011
FL Kristian Blomberg, kirjallisuus, Lukemisen tilat ja tilanteet. Runoteoreettinen tutkimus runokeinoista sekä niiden käytöstä René Charin kokoelmissa Les Matinaux ja Feuilles d'Hypos.

2.9.2011
YTM Maija Pietikäinen, valtio-oppi, "Laulu ja amor mundi". Tutkimus laulusta eräänä maailmasta huolehtimisen perusaktiiviteettina.

2.9.2011
FM Esko Korhonen, ympäristötiede ja -teknologia, Puhtauspalvelut ja työympäristö. Ostettujen siivouspalveluiden laadun mitausmenetelmät ja laatu sekä siivouksen vaikutukset sisäilman laatuun, tilojen käyttäjien kokemaan terveyteen ja työn tehokkuuteen toimistorakennuksissa.

9.9.2011
FM Marko Hakanen, historia, Vallan verkostoissa: Per Brahe ja hänen klienttinsa 1600-luvun Ruotsin valtakunnassa.

9.9.2011
MA Anthoula Malkopoulou, valtio-oppi, Democracy's Duty: The History of Political Debates on Compulsory Voting.

10.9.2011
M.Sc. Hongqiang Ma, liikuntalääketiede, Adaptation of Bone to Physical Activity and Diet-Induced Obesity.

16.9.2011
FM Hannu Holopainen, teoreettinen fysiikka, Event-by-event hydrodynamics and thermal photon production in ultrarelativistic heavy ion collisions.

16.9.2011
FM Mikko Karjalainen, solubiologia, Echovirus 1 entry via novel multivesicular bodies.

16.9.2011
DI Olli Mali, tietotekniikka, Analysis of errors caused by incomplete knowledge of material data in mathematical models of elastic media.

17.9.2011
FL Joanna Anckar, soveltava kielitiede, Assessing Foreign Language Listening Comprehension by Means of the Multiple-Choice Format: Processes and Products.

17.9.2011
FL Tuija Lindström, musiikkikasvatus, Pedagogisia merkityksiä koulun musiikintunneilla perusopetuksen yläluokkien oppilaiden näkökulmasta.

23.9.2011
KTL Pinja Halme, johtaminen, lästä johtamiseen – Ikkäjohtaminen ja eri-ikäisyys johtajuuden tutkimuskohteena.

23.9.2011
FM Juho Rissanen, kokeellinen ydinfysiikka, Penning-trap-assisted decay spectroscopy studies of neutron-rich nuclei in the A=110 region.

24.9.2011
FL Nora Ekström, kirjoittaminen, Kirjoittamisen opettajan kertomus. Kirjoittamisen opettamisesta kognitiiviselta pohjalta.

30.9.2011
FM Katariina Husso, taidehistoria, Ikkunoita ikonien ja kirkkoesineiden historiaan. Suomen autonomisen ortodoksisen kirkon esi-neellinen kulttuuriperintö 1920–1980-luvuilla.

*Täydelliset väitöstiedot, vastaväittäjät ja kustokset:
www.jyu.fi/vaitokset*

30.9.2011
FM Padma Shanthi Jagadabhi, ympäristötiede ja -teknologia, Methods to enhance hydrolysis during one and two-stage anaerobic digestion of energy crops and crop residues.

30.9.2011
FL Piia Valto, soveltava kemia, Development of fast analysis methods for extractives in paper-making process waters.

1.10.2011
THM Markku Paatelma, fysioterapia, Orthopedic manual therapy on low back pain with working adults; clinical tests, subclassification and clinical trial of low back pain.

14.10.2011
LitM Aija Saari, liikuntapedagogiikka, Inklusion nosteet ja esteet liikuntakulttuurissa – tavoitteena kaikille avoin liikunnallinen itäpäivätoiminta.

14.10.2011
FL Mika Huovinen, yleinen historia, Did the East Belong to the SS? The Realism of the SS Demographic Reorganization Policy in the Light of the Germanization Operation of SS- and Polizeiführer Odilo Globocnik.

15.10.2011
KL Eija Kimonen, kasvatustiede, Kasvatus ja yhteiskunta yhteiskunnallisesti erilaisissa maissa 1900-luvulla. Vertaileva tutkimus koulun ulkopuolelle orientoivasta työ- ja toimintakasvatuksesta Yhdysvalloissa ja Intiassa.

Suomen ortodoksit halusivat häivyttää venäläisen ikoniperinnön

Katariina Husso näki ns. Vanhasta Valamosta pelastettuja esineitä 1970-luvulla Uudessa Valamossa vieraillessaan. Kiehtovat vanhat ikonit ja jumalanpalvelusvälineet herättivät hänessä kipinän kirkkoesineiden tutkimiseen. Husso selvitti väitöskirjassaan Suomen ortodoksisen kirkon esineellisen kulttuuriperinnön historiaa.

1920- ja 1930-luvuilla kirkko halusi häivyttää venäläisiä piirteitä ja korostaa suomalaista identiteettiään. Sotien jälkeen venäläinen menneisyys koettiin edelleen taakkana, ja aikakauden ratkaisuissa on nähtävissä nationalistisia piirteitä. Nykyään vallalla oleva, 1950-luvulla Suomeen rantautunut näkemys määritteli myös ikonien ihanteet.

– Myöhäinen – ja meille historiallisesti omin – ikonimaalaus ei kuulunut uusiin ihanteisiin, ja siksi venäläistä taideperintöä ei arvostettu 1900-luvun jälkipuoliskolla. Nykyään haluaisin uskoa, että tuo kulttuuriperintö nähtäisiin ennen muuta rikkautena, ei taakkana, Husso toteaa.

Luovutetuilta alueilta evakuoituja ikoneja, kirkkoesineitä ja -tekstiileitä palautettiin kirkolliseen käyttöön

ja sijoitettiin museoon etenkin 1950–1960 -lukujen jälleenrakennuskaudella.

– Monilla esineillä on ollut useita sijoituspaikkoja, ja on ollut pohdintaa ja jopa köydenvetoa siitä, mikä on oikea paikka, Husso kertoo.

Esineistöä on siirrelty kirkollisten esineiden varaston, seurakuntapyhäkköjen, Ortodoksisen kirkkomuseon ja luostarien välillä aina 1970-luvulle saakka.

Myös esineiden omistajuuteen liittyvät kysymykset ovat olleet pinnalla.

Niitä selvittämään Ortodoksinen kirkollishallitus on nimittänyt työryhmän, jonka jäsen Husso on. Työryhmän laatima mietintö esitellään marraskuussa kirkolliskouksessa.

Moniin esineisiin liittyy vaiheikkaita, julkisuudessaan puheenaiheiksi nousseita tarinoita. Esimerkiksi 2007 ja 2010 Uspenskin katedraalista varastetut ikonit oli sodan aikana evakuoitu Viipurista ja sijoitettu 1950-luvulla Helsinkiin. Niistä toinen, Jumalanäidin ikoni on löytynyt, mutta aiemmin viety Pyhä Nikolaos on edelleen kateissa.

Vesa Holm

TIETONIEKKA

■ teksti Vesa Holm, kuva Petteri Kivimäki

Rullailua kaupungilla sulassa sovussa

Asenteet skeittausta ja skeittareita kohtaan ovat muuttuneet aiempaa myönteisemmiksi. Nykyään heitä ei pyritä häätämään ehdoitta, vaan yhteistyö esimerkiksi skeittaajien ja viranomaisten välillä on lisääntynyt. Skeittausta tutkineen Jyväskylän yliopiston liikuntasosiologian professori **Hannu Itkosen** mukaan syitä heltyneisiin asenteisiin on useita.

– Nykyään skeittaajia ei pidetä mitenkään kumouksellisena joukkona, vaikkakin oikeudesta kaupunkitilaan on aika ajoin käyty keskustelua. Skeittauksesta on myös tullut kulutuksen aluetta, eli skeittituotteita markkinoidaan nuorille, Itkonen kertoo.

Lajiin kohdistuva kritiikki kohdistuu enimmäkseen meluhaittoihin, ja joitakin saattaa ärsyttää myös skeittaajien liikkuminen kaupunkitilassa paikasta toiseen.

Yhteisöllistä liikuntaa

Rullalautailun terveysvaikutuksia ei juuri ole tutkittu, joten niistä ei voi sanoa mitään vedenpitävää.

– Varmasti jonkin verran tapahtuu onnettomuuksia – sellainen on tempullisuuden hinta. Mutta eiköhän monen tunnin lautailu käy hyvästä kuntoilustakin, Itkonen arvelee. Liikunnallisuuden lisäksi merkittävänä asiana hän pitää lajin yhteisöllistä luonnetta, joka on omiaan

Skeittaus on nuorison itsensä tekemää kulttuuria.

synnyttämään sosiaalista ja kulttuurista pääomaa.

– Skeittaus on nuorison itsensä tekemää kulttuuria, johon sisältyy oma autonomiansa. Luonnollisesti skeittareiden ja vanhemman sukupolven välille on syntynyt keskusteluyhteys vaikkapa silloin, kun on ryhdytty rakentamaan skeittipuistoja tai -paikkoja.

Nuorten omia lajeja

Huoli nuorison rapakuntoisuudesta ja liikkumattomuudesta on yksi syy siihen, että skeittaukseen ja muihin aiemmin kyseenalaisina pidettyihin lajeihin on alettu suhtautua myönteisemmin. Itkosen mukaan muutos näkyy muun muassa siinä, että kaupunkisuunnittelussa on yhä enemmän alettu suunnata katseita myös nuorisokulttuuriseen liikkumiseen, josta osoituksena ovat skeit-

tipuistot ja -hallit. Samansuuntainen ajatus piilee myös esimerkiksi puolustusvoimien kuntoilupeli-hankintojen takana – lähestytään liikuntatoimintaa nuorten näkökulmasta, eikä tyrkytetä väkisin ylhäältä päin aikuisten valitsemia lajeja.

Koululiikunnassa skeittaus ja muut extreme-lajit eivät kuitenkaan ainakaan vielä ole syrjäyttämässä suunnitusta ja lentopalloa, sillä riittäviä tiloja ja aikaa skeittipastukseen ei ole. Mahdollisuudet erikoisempien lajien kokeilemiseen rajoittuvat lähinnä yksittäisiin liikuntatapahtumiin.

Nuorisokulttuurisia liikkumisen muotoja on myös tutkittu lisääntyvässä määrin. Hannu Itkosen, Päivi Harisen ja Juhani Rautopuron tutkimus Asfalttiprinssit (2006) on skeittitutkimuksen polunavaus, joka Itkosen mukaan kaipasi jatkotutkimusta. ■

TERVEYSVINKKI

Kaksostutkimus kertoo: Vähäinenkin liikunta ehkäisee diabetesta

Jo noin puoli tuntia reipasta kävelyä joka toinen päivä ehkäisee aikuistyyppin diabetesta tai ainakin hidastaa sen puhkeamista. Passiivinen elämäntapa lisää aikuistyyppin diabeteksen riskiä huomattavasti, Katja Waller kertoo.

Waller tutki väitöstutkimuksensa liikunnallisen aktiivisuuden merkitystä kroonisten ja metabolisen oireyhtymän sairauksien puhkeamiseen sekä ennen aikaisiin kuolemiin. Työ perustuu Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen yhdessä tekemään kaksostutkimukseen, jossa tutkittavia seurattiin 28 vuoden ajan. Waller tutki kaksospareja, jotka erosivat toisistaan liikunta-aktiivisuuden suhteen. Tulokset osoittivat, että vapaa-ajan liikunta torjuu tyyppin 2 diabeteksen puhkeamista myös silloin, kun perimän ja alkutilanteen painon vaikutukset on huomioitu. Kun liikunnallisesti ei-aktiivisia kaksosia verrattiin heidän liikunnallisesti aktiivisiin sisaruksiinsa, todettiin, että jo vähäinen aktiivisuus puolitti riskin sairastua tyyppin 2 diabetekseen.

Pitkäaikainen liikunta-aktiivisuus aikuisiässä nä-

JONNA MARKKULA

kyi myös pienempänä vyötärönympäryksenä verrattuna ei-aktiivisiin kaksosiin. Liikunnallisesti aktiivisilla kaksosilla oli vähemmän korkeaa verenpainetta, vähemmän tarvetta psykiatrialle tai sairaalahoidolle sekä pienempi riski kuolla ennenaikaisesti. He olivat haastattelujen perusteella ei-aktiivisia tyytyväisempiä elämäänsä. Liikunnallinen aktiivisuus lisäsi kuitenkin liikunnan myötä tulevia urheiluvammoja.

Perimällä voi olla vaikutuksia useampiin verisuoni- ja aineenvaihduntasairauksien riskitekijöihin, mutta etenkin vyötärönympäryksen kasvamisen ja tyyppin 2 diabeteksen ilmaantumisen kohdalla liikunnan ennaltaehkäisevä vaikutus on suuri, Waller toteaa.

Suomessa tyyppin 2 diabeetikkoja on arviolta jo kymmenes koko väestöstä ja maailmalla diabeetikkojen määrän on arvioitu kaksinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä. Aikuistyyppin diabeteksen lisääntymisen suurimpina syinä pidetään vähäistä liikuntaa ja ylipainon lisääntymistä. -LH

Kielitaidon kirjo laajenee

Kauppinen Anneli, Lahti-Eklund Hanna, Makkonen-Craig Henna & Juvonen Riitta (toim.): (2011): Lukiolaisten äidinkieli. Suomen- ja ruotsinkielisten lukioiden opiskelijoiden tekstimaisemat ja kirjoitus- ja kielenkäytön arviointi. SKS. 495 s. Ylioppilastutkinnon äidinkielen kokeen tuloksista on käyty laajaa ja huolestuttakin keskustelua. Kirja tarkastelee

yo-kokeen tehtävänantoja, koesuorituksia ja niiden arviointia, mutta myös vapaa-ajan kielenkäyttötilanteita.

Artikkelit tarjoavat uutta tutkimustietoa lukiolaisten tekstitaidoista. Teknologian kehittyminen on muuttanut kirjoittamisen luonnetta. Nuorten arkea rytmittävä uusmedia ei välttämättä paranna pohtivan ja argumentoivan kirjoittamisen taitoja.

Opiskelijat kirjoittavat vapaa-ajallaan hyvin erilaisia tekstilajeja verrattuna siihen, mitä heidän odotetaan osaavan lukiossa.

Teos on osa Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen yhteistä Kielitaidon kirjo-tutkimusta. Jyväskylän yliopistosta on mukana kolme kirjoittajaa: kielikasvatuksen professori emerita **Anneli Kauppinen**, matematiikan ja tilastotieteen laitoksen / ihmistieteiden metodikeskuksen jatko-opiskelija **Satu Helke** ja opettajankoulutuslaitoksen tohtorikoulutettava **Kreetta Niemi**.

Miehet ja naiset palkkatyössä

Hytönen, Kirsi-Maria & Koskinen-Koivisto, Eerika Koskinen-Koivisto (toim.): (2011): Työtä tekee mies, nainen. Väki Voimakas 24, Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura. 227s.

Artikkelikokoelma pohtii työn ja sukupuolen kietoutumista yhteen myös miesten näkökulmasta suomalaisessa modernissa teollistuneessa palkkatyöyhteiskunnassa 1930-luvulta nykypäivään.

Kirjoittajat pohtivat sukupuolen vaikutusta työmarkkinoilla niin tavallisten satamatyöntekijöiden kuin ay-liikkeen aktiivien arjessa. Artikkeleista käy ilmi, että sukupuoli ei ole vaikuttanut pelkästään kielteisesti naisten työmarkkina-asemaan, vaikka usein niin oletetaan.

Varsinkin kansatieteilijä **Tytti Steelin** artikkeli Kotkan satamassa työskennelleestä **Helmistä** sekä Kansan Arkiston mustavalkoiset valokuvat luovat kiehtovaa ajankuvaa.

Kirjan toimittajat **Kirsi-Maria Hytönen** ja **Eerika Koskinen-Koivisto** valmistelevat väitöskirjojaan historian ja etnologian laitoksessa. Hytönen tutkii naisten muistelukerrontaa työstä 1940- ja 1950-luvun Suomessa. Koskinen-Koivisto viimeistelee väitöskirjaansa sukupuolesta, luokasta ja työstä vuonna 1927 syntyneen työläisnaisen elämäkerronnassa.

Hyvinvoinnin juuret ovat sosiaalisuudessa

Kotiranta Tuija, Niemi Petteri & Haaki Raili (toim.): (2011) Sosiaalisen toiminnan perusta. Gaudeamus. 250 s.

Yhteisöllisyys ja sosiaalisuus ovat muuttaneet muotoaan niin Suomessa kuin muissakin kehittyneissä teollisuusmaissa. Äärimmäisenä esimerkkinä muutoksesta on virtuaalinen sosiaalisuus.

Kirjan tärkein viesti on, että inhimillisen toiminnan ja hyvinvoinnin juuret ovat syvällä sosiaalisuudessa ja kasvatavat siitä.

Kirjoittajat muistuttavat, että sosiaalisen metsästyksessä oleellista ei ole tietyn sanan tai käsitteen hengissä pitäminen. Sosiaalisuuden pohtiminen on kuitenkin tärkeää sosiaalialan työn perusajatuksen kirkastamiseksi ja sen sisällön ymmärtämiseksi. Tässä pohdinnassa ala tarvitsee sekä teoreettista että empiiristä tutkimusta.

Kirjan kirjoittajiin kuuluvat yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksen yliopistonlehtori (ma.) **Tuija Kotiranta**, professori **Mikko Mäntysaari**, tutkija-tohtori **Petteri Niemi** ja yliopistotutkija **Tuija Virkki**.

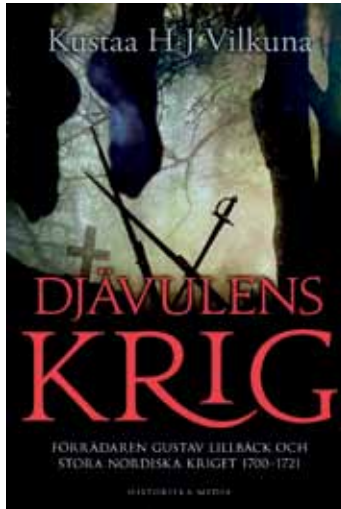
Kustaasta kasakaksi: ”Lillbäckin poika oli pahin kaikista”

Kustaa H. J. Vilkuna. Djävulens krig. 2011. Historiska Media. 335 sivua.

Professori Kustaa H.J. Vilkunan Paholaisen sota ilmestyi suomeksi 2006. Sitä on verrattu Ruotsin Peter Englundin Pultavaan (1989). Vilkunan teoksen käännös *Djävulens krig* (2011) tuo ruotsalaisyleisölle Pultavaa pohjoisemmän näkökulman.

Vilkunan sankari, Suurta Pohjan sotaa varten, rauhanjakson päätteeksi, vuonna 1699 syntynyt Gustav Lillbäck jauhautui historian lihamyllyssä nimeksi, josta on riittänyt dokumentoitavaa näihin päiviin saakka.

Uransa viisitoistavuotias Gustav aloitti ruotsalaisjoukoissa. Sotasuunta velloi. Kasakoiden vankina hän otti tulkin, vakoojan ja häikäilemättömän julmurin roolin, joka kasvoi melkein

myyttiseksi. Miehen maine erityisen säälimättömänä sotabandiittina kulki

kasakoiden Oulun-retkien edellä. Ryöstöretkiä paettiin metsiin. Löydettyjä odotti karu kohtalo. Tosin silminnäköjötäkin jäi: ”Lillbäckin poika oli pahin kaikista”.

Karattuaan kasakoista Vasili, Gustav, Kustaa päätyi vangiksi Tukholmaan. Tuomiolla hän oli lukemattomista julmuuksista kotiseutunsa asukkaita kohtaan.

Oikeusasteista ja vankila-asiakirjoista piirtyy Kustaan ja Vasilin kohtalo sekä sitä ohjanneiden korkeimpien sotavoimien komentosuhteet.

Vilkunan mukaan liki 300 vuotta vanhojen Lillbäckin aikojen melskeet ovat puheissa, myyteissä ja muistiinpanoissa jääneet osaltaan ns. ryssävihan aineksiksi. Vihapuheita on noista ajoista asti kaivettu kulloisiinkin käytötarkoituksiin. TV-K

Lapset vallanharjoittamisen kohteena

Satka, Mirja, Alanen, Leena, Harrikari Timo ja Pekkarinen, Elina (toim.) (2011) Lapset, nuoret ja muuttuva hallinta. Jyväskylä: Vastapaino. 408 s.

Miten lapsiamme ja nuoriamme erilaisissa elämäntilanteissa nykyisin hallitaan? Mirja Satkan (Jyväskylän yliopisto), Leena Alasen (Jyväskylän yliopisto), Timo Harrikarin (Helsingin yliopisto) ja Elina Pekkarisen (Lapsuudentutkimuksen seura & Nuorisotutkimusverkosto) toimittama uutuusteos kuvaa, mitä ovat vallanharjoittamisen tavat, joilla pyritään ohjaamaan yksilöiden, yhteisöjen ja organisaatioiden käyttäytymistä. Teos tulkitsee suomalaista lapsuutta kasvatus- ja sosiaalialan instituutioissa tai niiden liepeillä.

Toimittajien mukaan kirjan tavoitteena on avata ruohonjuuritason kuva siitä, mitä suomalaisen lapsuuden ja nuoruuden yhteiskunnallisessa sääntelyssä on tapahtunut viime vuosina. Kirjoittavat rakentavat näkymää moni-

puolista kokemusaineistoa hyödyntäen. Muutoksia tarkastellaan politiikan-teossa, ehkäisevässä lastensuojelussa, laitostyössä, perhekotien ja päiväkotien arjessa, poliisin työssä sekä varhaisen puuttumisen käytännöissä. Näkökulmia on haettu niin ammattilaisilta, poliitikoilta, kansalaisilta kuin nuorilta itseltäänkin.

Kirjoittajakuntaan kuuluvat toimittajien lisäksi Maarit Alasuutari (JY), Pertti Alasuutari (Tampereen yliopisto), Susanna Hoikkala (HY), Sakari Hänninen (THL ja HY), Johanna Kiili (JY), Petra Kouvonen (HY), Leila Leisto (Rovaniemen kaupunki), Johanna Moilanen (Jyväskylän ammattikorkeakoulu), Antu Sorainen (HY) ja Suvi Tuomikoski-Koukkula (Lapin yliopisto). –AM

KAUPANKÄYNNIN yhteydessä korostetaan usein, että niin sanotun voitelurahan pyytäminen on epäeettistä. Silti jopa viralliset autokorjaamot toimivat juuri näin ajoneuvon vuosihuollon yhteydessä. Tarkoittaisiko kyseisen toimintamallin leviäminen myös muille aloille sitä, että kasvavan inflaation uhka olisi ilmeinen? Kyllä tarkoittaisi.

ON HARHAANJOHTAVAA puhua negatiivisesta tuotosta. Tosiasiassa ilmauksella tarkoitetaan sitä, että hyväuskoinen sijoittaja on menettänyt rahaa hankkeeseen, jota mainostettiin ennakkoon sievoisen summan tuottavana rahasampona. Aivan sama olisi kertoa ravintolassa annosta vastaanottavalle ruokailijalle, että pihvi on paisumisensa aikana kokenut negatiivista kasvua.

VOIKO ILMAISJAKELULEHDESTÄ maksaa jos välttämättä haluaa?

ELINTARVIKKEISSA on usein maininta siitä, että ne saattavat sisältää pähkinää. Silti pakkauksista löytyy lista siitä, mitä kyseinen einestarkalleen ottaen sisältää. On selvää, ettei ruoka-ala kerro kuluttajalle koko totuutta asiasta. Jupakka saattaakin sisältää asioita, jotka nousevat vielä hengellisen lehdistön lööpeihin.

”NIIN TAHTOISIN lailla pilvien, taas takaisin maahan lapsuuden”, tunnelmoi laulajanakin tunnettu Isto Hiltunen Kotimaa-suosikkikappaleessaan. Mikäli Hiltusen esittämä toive toteutuisi kirjaimellisesti, hän tiivistyisi ensin ylemmissä ilmakehän kerroksissa vedeksi ja puতোisi sen jälkeen maahan huomattavalla vauhdilla alas. Onko laulaja ajatellut tarkkaan oman suunnitelmansa käytännön seuraamuksia? Ei.

MIKÄLI EUROVIISUISSA olisi vain kaksi kilpailijaa, jotka voittaisivat kisan vuorotellen, asiasta nousisi julkinen poru. Kun samaa menetelmää sovelletaan Venäjän presidentinvaaleissa, kellään ei ole mitään vastaisanomista. Jatkossa tähän epäkohtaan puuttuminen ei voi olla enää taka-alalla, kun Kansainvälisen yleisurheiluliiton johtoa rukataan uuteen uskoon.

JOS TEILLÄ EI joskus ole muuta tekemistä, miettikää millainen rakenne on sillä kynnellä, jonka päälle rakennekynsi kiinnitetään.

Jyväskylä is a dynamic, youthful and lively city in the heart of the beautiful Finnish lake district. Jyväskylä is experienced in arranging international, high quality events. The city's strengths lie on being compact but versatile; the key hotels and venues like Jyväskylä Paviljonki and Agora, are located within walking distance of each other in the city centre.

CONFERENCE EXCELLENCE

Best events consist of essential elements

Jyväskylä Convention Bureau helps you out with setting up a successful meeting. Our main service is to provide cost-free assistance in bringing meetings and congresses to Jyväskylä.

For further information contact:

Jyväskylä Convention Bureau

info@jcb.fi • www.jcb.fi

+ 358 400 629 863

ht Human
Technology Jyväskylä Finland

Laitoksen koekaniini

Aloitin elokuun alussa tutkijavaihdon Meksikossa. Tärkeimpinä motiiveina ulkomaille lähtemiselle olivat kyseisen maan historiaa käsittelevä väitöskirjatyö sekä meksikolaista kulttuuria kohtaan tuntemani kiinnostus.

Tutkijavaihto on osa laitokseni ja paikallisen Centro de Investigación y Docencia Económicasin (CIDE) välistä yhteistyötä, ja minä olen ensimmäinen vaihtoon lähtenyt historian ja etnologian laitokselta. Siten olen eräänlainen laitokseni koekaniini.

Tutkin 1500-luvun Meksikon espanjalaisvalloittajien kunniakäsityksiä. Meksikon arkistoissa on tutkimukselleni välttämättömiä lähteitä.

Mexico City on osoittautunut hienoksi paikaksi. Meksikolaiset ovat ystävällisiä ja suhtautuvat ulkomaalaiseen kiinnostuksella. Vaaleiden hiuksiin vuosiksi paikalliset tosin veikkaavat kotimaakseni yleensä Yhdysvaltoja. Tarkentamisen jälkeen keskustelukumppani havaitsee, etteivät kaikki güerot ole automaattisesti gringoja.

Kotimaani selvittyä tuntuvat jotkut meksikolaiset suorastaan ilahtuvan. Osa tietää Suomesta ainakin jotain ja onpa tullut törmättyä pankkivirkailijaan, joka on asunut lähellä entistä kotipaikkakuntaani. Enemmistön kiinnostusta selittänee pääasiassa eksoottisuus.

Meksikolainen ystävällisyys ja avuliaisuus ovat rikastuttanut myös kirjasto- ja arkistomatkoja. Usein tietokantojen mukaan jonkin kaivatun teoksen pitäisi löytyä varastosta, mutta sitä ei vain löydy. Hyllyissä vastaan saattaa tulla tyhjä kohta tai pahimmillaan ei edes sitä, mikä osoittaa kirjan kadonneen jo ammoisina aikoina. Usein ystävälliset työntekijät tuovat tutkijan lohduksi jonkin toisen opuksen, joka aihepiirinsä puolesta liittyy tutkijan aiheeseen. Hyvä tarkoitus ei aina lohduta, sillä kadonnut kirja on usein yksi tutkimuksen tärkeimmistä lähteistä.

Paikallinen avuliaisuus voi olla huonokin asia. Toiset vaihto-oppilaat ker-

toivat joutuneensa vaikeuksiin tietä kysyessään. Paikalliset kun eivät yleensä sano, mikäli he eivät tiedä tietä haluttuun paikkaan. Seurauksena saattaa olla, että he avuliaisuuttaan yrittävät antaa neuvoja, joiden perusteella kysyjä tosin päätyy jonnekin aivan muualle. Toisin sanoen sellaiset kieltävät vastaukset kuin ”en tiedä” ovat meksikolaisten mielestä epäkohteliaita. Hyvästä tarkoituksesta huolimatta kokisin kieltävän vastauksen huomattavasti parempana kuin harhaan johtavien ohjeiden antamisen.

Vaihdossa on tarkoitus olla ensi kesään saakka, jos rahoitus järjestyy. Innoilla odottelen, millaisia kokemuksia Meksiko minulle tarjoaa.

Vesa-Matti Kari
tohtorikoulutettava, yleinen historia,
historian ja etnologian laitos

Hotelli Milton

Viihdy ja nuku hyvin!

Hotelli Miltonin henkilökunta toivottaa Sinut lämpimästi tervetulleeksi tunnelmalliseen hotelliimme. Hotellimme ei kuulu ketjuihin vaan on ollut yksityisomistuksessa yli 40 vuotta.

Hotellin ilmapiiriä on rakennettu huolellisesti kotoisaksi ja viihtyisäksi. Kaikki huoneet ovat persoonallisia, viihtyisiä ja mukavia. Tervetuloa!

Hotelli Milton

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin 014-3377 900
info@hotellimilton.com

www.hotellimilton.com

Not just for the money

” Social entrepreneurship is a relatively young phenomenon in science.

Early this fall, the students at the Jyväskylä University School of Business and Economics took courses from Austrian visiting lecturer Othmar Lehner and became acquainted with social entrepreneurship. They created business models for social companies, such as an online forum in which IT professionals with disabilities and employers could meet.

According to Lehner, social entrepreneurship is a relatively young phenomenon in science and has not been researched for more than 10-15 years.

– A social entrepreneur is a private entrepreneur who is trying to respond to a social or societal need and to

create a sustainable business independent of donations or financial support, Lehner explains.

Lehner says that a great example of a social company is Indian Aravind, which offers ophthalmologist services to millions of poor people. The company, established by a retired oph-

thalmologist, can help most of its patients at no cost. The ophthalmology surgeries are funded by the payments received from those patients who can afford surgery, profits from optician products sales and foundation funds.

Lehner has noticed that many business students want to do something meaningful.

– They do not just want money, but to do something that benefits society. On my courses they were able to find ways to do so.

Lehner's own social company, Academic Collaboration and Research Network (ACRN), started in the beginning of this year. ACRN organises conferences, summer schools, seminars and lecturer exchanges. All profits go to grants and scholarships. Jyväskylä University School of Business and Economics is one of ACRN's partners.

During his stay in Jyväskylä, Lehner also organised workshops on strategic entrepreneurship and analysing research ideas.

JYVÄSKYLÄ UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS

THE ORGANIZATION of the Jyväskylä University School of Business and Economics (JSBE) was changed in the beginning of September 2010 and it now consists of research in the field of business and economics, degree education and education of exper-

rienced business executives. JSBE is a multidisciplinary, innovative, active, and international scientific community with 1 200 students and 80 staff members. The School offers education in business and economics based on high-level research.

Majors are management and leadership, accounting, marketing, entrepreneurship, and economics. The School of Business and Economics offers its research information and expert services also outside the scientific community and in the surrounding society.

Music therapy is going global

Music therapy as a treatment for depression is spreading across the world. Professors Jaakko Erkkilä and Christian Gold headed the research group at the Department of Music's multidisciplinary Centre of Excellence in Music Research, which focused on 18- to 50-year-olds who suffer from depression. Half of the research subjects received conventional treatment and the other half received additional, individual music therapy. The research results published in the British Journal of Psychiatry have been given

a lot of attention in the international media.

The research showed that people suffering from depression and anxiety who were treated with music therapy combined with conventional treatment for depression recovered better. Music therapy can be particularly helpful when it seems there are no words to describe experiences and feelings.

Professor Erkkilä, who has specialised in psychiatric music therapy for depression, has applied for funding from the Academy of Finland for a

project that focuses on broader research of the topic. The aim is to set up international multicentre research directed from Jyväskylä. Several co-operation clinics from Denmark, the UK, Belgium, Canada and the USA have already signed up for the project.

The psychiatric music therapy clinic in Aalborg, Denmark, has adopted the treatment model and is currently piloting it.

Tuhansia matkailijoita vuosittain

Alvar Aallon yksi pääteos

Maailman rakastetuimpia kunnantaloja

Inspiroiva rakennus pihapiireineen

Kauniit kokous- ja juhlatilat

Persoonalliset vierashuoneet

Design-tuotemyyntiä

www.jyvaskyla.fi/saynatsalo

TERVETULOA SÄYNÄTSALON KUNNANTALOLLE!

Esittelemme tunnettuja Jyväskylän yliopistoon liittyviä henkilöitä.

Mika Terävä:

Arjessa riittää draamaa

Kuka olet ja mistä tulet?

Mika Terävä, draamakasvatuksen yliopistonopettaja avoimessa yliopistossa. Olen syntynyt Helsingissä, Oriveden kautta olen jämähtänyt Jyväskylään vuodesta 1993.

Miten päädyit Jyväskylään ja opiskelemaan kirjallisuutta?

Ajelehtimalla ja sattuman kautta, mutta hyvin kävi. Satuun pääsemään tänne suomea opiskelemaan, sitten vaihdoin pääaineen kotimaiseen kirjallisuuteen. Sen kautta minulla on myös äidinkielenopettajan pätevyys, tosin tuntiakaan en ole niitä hommia tehnyt. Kirjallisuuden lisäksi opiskelin draamakasvatusta. Ensisijaisesti halusin opiskella asi-
oita, jotka kiinnostavat, niistä sitten sattui tulemaan myös ammatti.

Missä kaikissa teattereissa olet ollut mukana?

Olen ohjannut ja käsikirjoittanut näytelmiä ammattiteattereista Teaterikoneelle. Jyväskylässä on myös laadukasta harrastajateatteritoimintaa. Olen tehnyt näytelmiä AdAstrolle, Huoneteatterille ja Jyväskylän ylioppilasteatterille, josta olen lähtöisinkin. Joskus aiemmin olen myös näytellyt.

Onko elämäsi yhtä draamaa?

Arjessa kyllä riittää draamaa, kun on kolme pientä muksua ja töitäkin riittää. Työelämässä saan kuitenkin tehdä sellaista mikä kiinnostaa. Minun ei tarvitse sekaantua byrokraati-
aan – mikä olisi varsinkin tällaiselle lomakekammoiselle kauheaa – vaan saan tehdä ihmisten parissa taiteellista, pedagogista työtä. En siis voi sanoa, että kaikki olisi paskaa, vaan on ihan kivaa.

*Mika Terävä kirjoitti vaimonsa **Raija Saukon** kanssa *Huoneteatterille suositun Home Sweet Home -näytelmän, joka kertoo koulun sisäilmaongelmien takia vakavaan homeallergiaan sairastuvan opettajan perhe-elämästä.**

Onko home sweet home?

Ei se sisätiloissa ole. Se on luonnollinen prosessi ulkona, mutta kun se tulee sisälle, niin se on ärsyttävä, su-
rullinen ja nykyään turhan yleinen asia. Tapani mukaan jos jokin ärsyttää, niin yksi keino on antaa sille taiteellinen muoto ja sillä tavalla etäännyttää asiaa.

Olet vuoden sadunkertoja 2004.

Vieläkö satuilet?

Kyllä satuilen senkin takia, kun perheessä on kolme tytärtä, joille kerrotaan satuja. Varsinaisia sadunkerrontakeikkoja en enää tee, sellaisiakin tuli joskus kyllä tehtyä.

Kerro lyhyt satu Jyväskylän yliopistosta.

Olipa kerran keskisuomalainen yliopisto. Joka päivä se pyrki kehittymään, kehittymään ja kehittymään. Yhtenä päivänä se päätti vetää hetken henkeä ja pohtia, mitä tulikaan tehtyä.

Edellinen haastateltava Petteri Nykky kysyy sinulta: Mitä kello on?
Se on yksi tapa mitata aikaa, välillä ihan kätevä sellainen.

Mitä kysyt seuraavalta haastateltavalta?

Oletko mieluummin perillä vai matkalla?

Teksti: Vesa Holm

PETTERI NYKKY

AJATON LAHJAIDEA!

Erja Kosonen ja Reijo Pajamo

SEMINAARINMÄEN KOULULAULUJA

KANSAKOULUAJOILTA NYKYPÄIVÄÄN,
HANNIKAISESTA SEMMAREIHIN

Kirja tarjoaa 38 iki-ihanaa laulua esittelyineen,
täydellisine sanoineen ja nuotteineen suomalaisen
koululauluperinteen syntysijoilta.
Kätevä kierresidonta pitää nuotit
tukevasti nuottitelineessä.

Kirjan voi tilata osoitteesta www.jyu.fi/prtuotteet.

Nettisivulla myös lisätietoa kirjasta. Hinta 36 euroa.